

A MAGYAR
KODÁLY
TÁRSASÁG
HÍREI

XXXVI. évfolyam

2015/2

EUROPA CANTAT XIX

Pécs 2015

július 24 - augusztus 2.

A tizedik Europa Cantat nemzetközi kórus fesztivál 1988-ban – első ízben Közép-Kelet-Európában – Pécssett került megrendezésre. Most ismét visszatér Magyarországra a rendezvény. Pécs városa ismét felkészülten, gazdag programmal várja, és örömteli kóruszenével fogadja az énekesek, zeneszerzők és karnagyok sokaságát, érkezenek a világ bármely részéről.

Karnagy és Zeneszerző Program

A nemzetközi kórusfesztivál a többnapos énekes műhelyekkel párhuzamosan, a fesztivál teljes idejére képzési programot ajánl karnagyok és zeneszerzők számára.

A fesztivál 8 programnapján több mint 100 szeminárium, blattoló-repertoárbővítő foglalkozás, műhely, előadás és kerekasztal beszélgetés teszi színessé a programot.

A világ különböző részeiről érkező kollégák bemutatói a kóruszene majd minden területét érintik a karvezetési technikáktól kezdve, a gyerek- és felnőttkarok, valamint különböző stílusok repertoárján keresztül, az amatőr és profi kórusvilág közösségépítő szerepéig.

A programokhoz rugalmasan, egy-egy napra, a férőhelyek függvényében akár aznap is lehet majd csatlakozni.

További információk és részvételi feltételek:

www.ecpecs2015.hu/hu/karnagy-es-zeneszerzo-program

A
MAGYAR
KODÁLY TÁRSASÁG
HÍREI

SZERKESZTI:
MÁRKUSNÉ NATTER-NÁD KLÁRA

XXXVI. évfolyam – 2015/2
június

TARTALOM

Bartók Béla – Ünnepi hangverseny Kecskeméten	
Bartók Béla és Liszt Ferenc tiszteletére – <i>Márkusné Natter-Nád Klára</i> . . .	4
Hivatásos karnagyok az amatőr kórusok élén – <i>Kollár Éva</i>	8
80 éves a szegedi Éneklő Ifjúság – <i>Fagler Erika</i>	13
Tudósítás Ádám Jenő városából – <i>Kincses Edit</i>	16
Mosonyi Mihály 200 éves jubileuma – <i>Kertész Lajos</i>	18
100 éve született Tamás Gergely Alajos – <i>Balás Endre</i>	19
Emlékezés Tarcai Zoltánra – <i>Erdős Jenő</i>	22
Zengő ének a Mecsek alján – <i>B. Horváth Andrea</i>	24
Rozgonyi Éva születésnapjára – <i>Szőnyi Erzsébet</i>	27
Énekelt az ország – <i>Kerecsi Anna</i>	28
15. Budapesti Nemzetközi Kórusverseny és Fesztivál – <i>m.n-n k</i>	30
Bárdos Szimpózium 2015 – <i>m. n-n k</i>	30
Akkreditált továbbképzés – <i>Heim Mercedes</i>	31
Jubileumi hangversenyek és rendezvények – <i>Márkusné Natter-Nád Klára</i> . . .	33
30 éves az ELTE Zenei Tanszék	
60 éves a Magyar Rádió Gyermekkara	
20 éves a Pannónia Sacra Katolikus Általános Iskola	
20 éves a Szőnyi Erzsébet Zeneiskola – Törökbálint	
50 éves az Alsóerdősori Bárdos Lajos Általános Iskola és Gimnázium	
A Dunakeszi Bárdos Lajos Általános Iskola emlékezése	
A tari Kodály Iskola jubileuma – <i>Ittész Mihály</i>	37
MEGEMLÉKEZÉSEK	
Szathmári Károly elköszönt – <i>Márkusné Natter-Nád Klára</i>	38
Pécsi Géza emlékére – <i>Márkusné Natter-Nád Klára</i>	40
A 2015-ik évi Közgyűlésről	42
A megválasztott új tiszteletbeli tagok	47

A címodalt Borsos Miklós alkotásával **Szántó Tibor** tervezte

A kiadványt Dobó Nándor tervezte

Kiadja a **Magyar Kodály Társaság**

Felelős kiadó: a **Magyar Kodály Társaság elnöke**

Adószámunk: 19040437-1-42

ISSN 0230-3639

Nyomda: László és Társa Bt.

Felelős vezető: László András

Kiadványunk támogatói

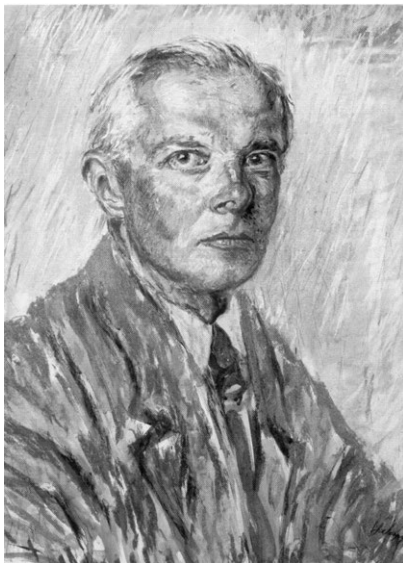
Nemzeti Kulturális Alap

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

MAGYAR MŰVÉSZETI
AKADÉMIA

Bartók Béla
1881–1945

Kodály Zoltán
1882–1967

Halápy János

1893–1960

festőművész alkotása

a pasztell képek (60×40 cm) az 1950-es években készültek

A Kodály portré Kertész Gyula tulajdona

Bartók Béla

1881 – 1945

Ünnepi hangverseny Kecskeméten 2015. március 25-én

Bartók Béla születésének napjáról évente megemlékeznek a Bartók-Pásztor-díj átadás alkalmával a zeneszerző sírjánál a Farkasréti temetőben és a Zeneakadémián, azóta, hogy *Pásztory Ditta*, Bartók özvegye végrendeletében, saját vagyonából megalapította e díjat. Kimagasló művészeti tevékenységet folytató zeneszerzőknek, előadóművészeknek-együtteseknek adják át, akik hozzájárultak a hazai zenei élet fejlődéséhez, a bartóki szellemiség megőrzéséhez. Az idei kitüntetettek: Selmeczi György zeneszerző, valamint Antal Mátyás karnagy és a Nemzeti Énekkar. Az utóbbiak elismerő laudációját *Erdei Péter* karnagy tartotta. Az ünnepséget követően visszatért Kecskemétre, hogy jelen lehessen a Bartók Bélára és Liszt Ferencre emlékező ottani hangversenyen.

A megemlékezésre legmértőbb helyszín a Református Újkollégium gyönyörű magyar szecessziós épülete, melynek dísztermében Bartók Béla több alkalommal is szerepelt nevezetes hangversenyek keretében. A hangversenyterem bejárati ajtaja mellett kétoldalról emléktábla örökíti meg a jeles napokat. A jobboldali Kodály Zoltánra emlékezik, a baloldali Bartók Bélára.

ITT HANGVERSENYEZETT

BARTÓK BÉLA

1927. JANUÁR 26-ÁN

1929. ÁPRILIS 3-ÁN

ITT KÖSZÖNTÖTTÉK SZERZŐI ESTEKEN

KODÁLY ZOLÁNT

1930. MÁRCIUS 22-ÉN

1932. DECEMBER 17-ÉN

1938. MÁRCIUS 3-ÁN

Kecskeméten Kodály szülővárosában már az 1920-as évektől, tehetséges és lelkes emberek vállalkoztak és tevékenyen közreműködtek Kodály és Bartók műveinek bemutatására. Elsőként említhetjük *M. Bodon Pál* nevét, aki – Bartók munkatársa volt az erdélyi népdalgyűjtésben 1907-ben – majd 1910-ben a Kecskeméti Városi Zeneiskola igazgatója lett, és csaknem négy évtizedig a város zenei életének vezető egyénisége volt. Jelentős publicisztikai tevékenységével is hozzájárult a város zenei életéhez. Cikkeiben felhívta a figyelmet a Kecskeméten bemutatásra kerülő új művekre, ifjú zeneszerzők alkotásaira. Gondoskodott róla, hogy a kecskeméti lapok hírt adjanak az eseményekről és a főváros is tudomást szerezzen minderről.

Így adtak hírt Bartók Béla első zongoraművészi-zeneszerzői szerepléséről Kecskeméten a Városi Dalárda hagyományos Kuruc Estélyén

1913. február 1-jén. *Basilides Mária* énekművésszel léptek fel, és itt került bemutatásra az *Allegro barbaro*.

A világháborús eseményeket követő nehéz évek után a Városi Zeneiskola rendszeresen szervezett hangversenyeket neves hazai és külföldi művészek felléptével.

1927. január 26-án Bartók Béla adott szólóestet az Újkollégium dísztermében. Az újabb koncertre két évvel később **1929. április 3-án** került sor, amikor Kodály és Liszt műveket is játszott. Bartók személyes fellépésére **1936. május 11-én** került ismét sor *Zathureczky Ede* hegedűművész társaságában.

Zenetörténeti jelentőségű, hogy – valószínűleg *M. Bodon Pál* javaslatára – a város vezetősége 1926-ban felkérte a Norvégiából hazatérő *Vásárhelyi Zoltánt* zeneiskolai hegedűtanári állás elfoglalására. Vásárhelyi a Zeneiskola keretében Kodály javaslatára kórust is szervezett, majd néhány év múlva a Városi Dalárdát vegyeskarrá szervezte, és ezzel útnak indította Kodály Zoltán és Bartók Béla kórusműveinek bemutató diadalútját.

1934-ben a Katona József színház díszhangversenyén mutatták be a *Falun* című ciklus 2. és 3. tételét. **1936-ban** az Újkollégium dísztermében a *Magyar népdalok* II. A bujdosó, III. Az eladó lány és IV. Dal tételeit. A hangversenyen felsorakoztak a kor zenei kitűnőségei: Tóth Aladár, Lányi Viktor, Failoni Sergio és sokan mások.

Nevezetes hangverseny volt **1937. április 18-án** a Katona József Színházban, ahol Bartók gyermekkarait és egyneműkarait mutatták be kecskeméti, félegyházi és nagykovácsi kórusok. Bartók Béla feleségével együtt megjelent a hangversenyen számos kiváló zenekritikus társaságában. Idézünk Tóth Aladárnak, a Pesti Naplóban megjelent méltatásából: „A Bartók- muzsika szelleme természetesen akkor bontakozott ki teljes nagyságában, mikor maga Vásárhelyi Zoltán állt a dobogóra a Városi Dalárda nagyszerű együttesével.”

Vásárhelyi Zoltán 1940-től Budapesten a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán folytatta munkásságát. A felnövekvő ifjú énektanár-karvezető generációnak adhatta tovább tudását, megszállott szeretetét és tiszteletét a Bartók és Kodály kórusművek iránt. Erre emlékezik és gondol mindig nagy köszönettel és tisztelettel egykori tanítványa e sorok írója.

Kecskeméti zenei élete tovább virágzott, sok eseményről lehetne beszámolni, de most elevenítsük fel a Bartók Emlékhangversenyen szereplő énekkar múltját.

Kecskeméti Pedagógus Énekkar néven 1961-ben alapított kórust *Ádám József*. Őt követte *Vörös János*, majd *Erdei Péter*, akinek közel harminc éves irányítása alatt a kórus Magyarország egyik vezető amatőr kórusa lett. *Laczkó János* 1995 óta tagja az együttesnek – az idei esztendő már a húsz éves jubileum jegyében telik. – Zeneakadémiai éve alatt is rendszeresen leutazott a próbákra és 2005-ben vette át Mesterétől a stafétabotot.

Az együttes 2007-ben vette fel a *Kecskeméti Cantus Nobilis* kórus nevet. A Magyarországon jól ismert kórus Európa számos országában szerepelt már és mindenkor méltó módon képviseli a magyar kóruskultúrát. Mindig újabb művekkel megismerkedve, tiszteletben tartják és gondozzák a „Hírös város” zenei hagyományait is.

Ünnepi hangversenyt tartottak Bartók Béla születésének napján, a gondolat felvetője és megvalósítója

Laczkó János a *Cantus Nobilis Kórus* karnagya volt.

Emlékezés Bartók Bélára és Liszt Ferencre

Az est főszereplője a Kórus, Bartók Béla kórusműveinek bemutatásával, Révész László zongoraművész Liszt Ferenc műveinek előadásával.

Elsőként hangzott fel az *Öt Egneműkar kiszenevari kísérettel*. Közreműködött az *M. Bodon Pál Kamarazenekar*. A vezénylő karnagy *Laczkó János*. Előadásra került a *Huszárnóta* és a *Resteknek nótája* – férfikari előadásban, a *Ne menj el*, és a *Bolyongás* – a női kar megszólalásában. Minden tétel saját hangulatának megfelelő szépen megformált előadásban szólalt meg, hogy végül a *Cipósütés* vidám hangulata, pergő éneke zárja a ciklust.

A műsor alcíme „Unoka és nagyapa” utal arra a folyamatosságra, hogy Liszt Ferenc tanítványa volt Thomán István, és az ő tanítványa Bartók Béla.

FOTÓ: ITTÉSNÉ KÖVENDI KATA

Már az előző században Liszt zenéje jelentős szerepet töltött be Kecskemét zenei életében, így nem véletlen, hogy az Emlékhangverseny alkalmával is előadásra kerültek Liszt Ferenc művei: a b-moll etűd, Chant Polonais, Desz-dúr Consolation, és a sokak által ismert Magyar Történelmi Arcképek, Széchenyi István és Eötvös József tételei.

Az előadó Révész László orgona- és zongoraművész, a Kodály Iskola tanára. Finom játékaival, kifejező stílusával elvezette a hallgatóságot Liszt Ferenc világába, amiért elismerő köszönettel adóztak a művésznék.

A következőkben felhangzott Illyés Gyula: Bartók c. költeménye *Tolnai Ottó* előadásában. Majd *Krajcsovszki József* az énekkar elnöke, beszédében szólt múltbeli eseményekről, megemlítve a szomorú tény, hogy hazájától távol – éppen 70 éve – hunyt el Bartók Béla.

A műsor második részében a kórus előadásában ismét Bartók művek hangzottak fel. Remek előadásban szólalt meg, a *Négy szlovák népdal*, jól érzékeltetve a „Havasi legelő” természetfestő jellegét, majd a tételek fokozódó hangulatában épült fel a mű a lendületes táncos befejezésig. A kiváló zongorakísérő *Révész László* volt.

Befejezésül az egykor e teremben bemutatásra került *Magyar Népdalokból* a: *IV. Dal két népdalból álló tetele csendült fel*. A kórus egyaránt jól szólaltatta meg a szépen megformált pianissimot, és a drámai fordulatnak megfelelő egységesen zengő, erőteljes hangzást. Vezényelt: *Laczkó János*.

A művek átélt előadása, a tiszta intonáció, és az előadás árnyaltsága meggyőzően bizonyította, hogy az előadók, a kórustagok akik sokféle kórusműben járatosak, de talán kevesebb Bartók művet énekeltek eddig, megérezték a legfontosabbat, a zeneszerző lelki világát-hangi világát. Ez a különös vonzerő ami mással össze nem hasonlítható, már az előkészítés idejében, a próbák során megérintette az énekeseket, és a hangversenyen pompásan kinyílt az élményből fakadó öröm, a karnagy által sugárzott erőnek varázslatában.

Dicséret illeti a kórust és vezetőjét, hogy vállalkoztak erre a kiemelt feladatra és Kecskeméten 2015-ben méltó módon bemutatták és ünnepezték születése évfordulóján Bartók Béla művészetét.

Márkusné Natter-Nád Klára

IRODALOM:

BÓNIS FERENC: *Élet-Képek Bartók Béla*. Balassi Kiadó, 2006.

HELTAI NÁNDOR: *Kodály Zoltán és szülővárosa, Kecskemét*. Argumentum, 2008.

ITTZÉS MIHÁLY: *22 Zenei írás*. Kodály Intézet, Kecskemét, 1999.

HIVATÁSOS KARNAGYOK AZ AMATŐR KÓRUSOK ÉLÉN

**2014. április 25-én, a Zeneakadémián tartott előadás
az ECA-KÓTA-ZA Szimpóziumon**

Kollár Éva

A Zenepedagógiai szekció angol nyelvű nyitó előadásának „Keynote-speech” szerkesztett magyar változata.

A szimpózium mottója: Hogyan legyen a zene mindenkié? (*How can singing belong to everyone?*) Az én előadásomnak is ez a valódi címe, – a summázott mondanivalója pedig ez:

„Legyen minden amatőr kórusnak hivatásos karnagya!”

FŐBB GONDOLATOK:

1. Miért fontos ez a téma korunkban és Magyarországon?
2. A beszéd és az éneklés
3. Jó közösségben énekelni – ehhez jó karnagy kell
4. Művészeti nevelés, tanár- és karvezetőképzés
5. A karvezető képességei és feladatai – tudás – gyakorlat – szervezés
6. Hivatás és cél – tanárok és karvezetők személyes példája

1. Miért kellenek hivatásos karnagyok az amatőr kórusok élére?

Miért is vált ez a téma a szimpózium egyik fő területévé?

Természetesen, az egész világon időszerű a kérdés: milyen szintű képzés után állhatnak a karvezetők a kórus elé; az éneklők és a karnagy közös munkájukkal hogyan tudják gazdagítani az egyetemes kultúrát?

Ma is fontos kutatások folynak a téma körül, mivel az emberek igen nagy része állandó kapcsolatban van a kórusmuzsikával, és ha nem is kórusban – de így vagy úgy –, magával az énekléssel. Talán még a sport érinti ilyen széles körben az embereket.

Az elmúlt két nap folyamán csodálatos bemutatókat és előadásokat hallhattunk, mindig megemlítve Kodály Zoltán ideillő gondolatait. Láthattuk a kutatások eredményeit is, amelyek a művészetek és az aktív zenélés meghatározó szerepét bizonyították az ember életében. Ezek a tételek a mindennapi gyakorlatban bebizonyosodnak.

2. A beszéd és az éneklés kapcsolata

Ha a beszéd és az éneklés kapcsolatát nézzük az élet kezdetén, azt találjuk, hogy a kis baba első dúdoló hangjait valamilyen éneklésnek, „nem artikulált beszédnek” tarthatjuk. Csak az édesanyák tudják megérteni a babák első fizikai és érzelmi jelzéseit. Azt, hogy ezek a hangok fáradtságot, fájdalmat vagy éhséget, esetleg szomjúságot fejeznek-e ki. Az első hetek-hónapok, majd az évek során a természetes recitálás és az éneklés alig válik el egymástól. Idő múltával már a külső megfigyelő is egyre jobban meg tudja különböztetni a hangok igazi értelmét, hiszen a kis gyermek kialakítja saját nyelvi és dallami világát. Kötetlen formában ad hangot, recitálva beszél, illetve énekel. Ezt sokszor szabályos mozgással kíséri, mondókáját rendezett ritmusba szedi. Már mi is érthetjük az érzéseit, örömet vagy bánatát, (sőt a kisgyermek határozott akaratát is). Jó esetben a család, a közösség boldogan énekel együtt a gyermekkel. És ebből kezdetben csak rögtönzött, később tudatosan fejlesztett „kórus” alakulhat ki.

Talán kissé idealisztikus ez a gyorsított képsor, illetve egy ilyen, lehetséges folyamat, de milyen gyönyörű volna, ha mindenki életében ilyen szerencsésen zajlana ez a fejlődés.

3. Jó közösség énekléséhez jó karnagyra van szükség

Azt biztosan állíthatjuk, hogy egy jó zenei közösség csodálatos élményt jelent –, működjek az egy kis faluban, iskolai vagy templomi közösségekben, vagy éppen egy forgalmas nagyvárosban. Az éneklő csoportnak szellemi és zenei vezetőre van szüksége. Olyan személyre, aki jó célokat és sok szakmai segítséget is ad az éneklőknek, és aki fölépíti, megtervezi a közös munkát. Ez a személy pedig a képzett, hivatását szerető kórusvezető. Akik ilyen karvezetővel muzsikáló jó közösséget találnak, mindennapi szellemi táplálékot, jó barátokat és értékes élményeket kapnak.

4. Karvezető-képzés – tanárképzés – művészeti nevelés

A 46. tanévem, amelyet zenetanári és karvezetői munkában töltök. Magam is összegezni akartam a gondolataimat, és tanítványaimat is megkérdeztem a Zeneakadémián, mit gondolnak, milyen a jó karvezető. Milyen személyiség, milyen szerepet kell betöltenie a kórusában, mit kell tudnia és tennie? Miért mondhatom meggyőződéssel, hogy a kórus vezetője kulcs személy, nem csak a közösség, de a társadalom életében is? Ezen az életpályán segíthetek énekeseimnek abban, hogy értékes kikapcsolódásban, sok örömben, legyen részük, és ezért ők nagyon hálásak. Biztos vagyok abban, hogy a karvezetőképzés, sőt, szélesebbre tárva a horizontot, a tanárképzés és a művészeti nevelés ezer és ezer eszközt ad ezen célok megvalósításához. Tulajdonképpen minden társadalomban ismert ez a gondolat, mégsem veszik számba akkor, amikor az oktatás feladatok szervezői a mindennapi életet és a hosszú távú jövőt tervezik. Pedig „már a régi görögök is megmondták...”

Visszatérek a tanítványaimhoz. Először meglepődtek a kérdésemen: miért is kell azt magyarázni, ami számukra világos és természetes, az-az, hogy csak a sokoldalúan képzett, elhivatott karnagyok lehetnek sikeresek pályájukon. De mondtam a fiatal muzsikusaimnak, az is nagyon lényeges, hogy meg is tudják fogalmazni, mit szeretnének elérni a szakmai területükön. Életük során számtalanszor kell majd megmagyarázniuk törekvéseiket az iskolai vezetőknek, minisztériumi embereknek. Meggyőzően kell hangsúlyozniuk a zenei nevelés fontosságát, érvekkel kell alátámasztani az aktív zenei tevékenység értelmét, a zenei élmények fontosságát, sőt társadalmi hasznosságát, – tehát a kóruséneklés célját.

A tanítványaim nagyon fiatalok, az ő számukra ezek az előnyök fehéren-feketén világítanak. Amint az is, hogy ha valami értékes, akkor azt őrizni, gondozni kell. A doktorandusz-hallgatók válaszai szélesebb tapasztalatokon alapultak, hiszen ők már gyakorló karnagyok. Így ők új szempontokat, friss ötleteket is fölvetettek. Megpróbálom rendezni mindazt, amit elmondtak és leírtak. Gondolataikért nagyon hálás vagyok.

5. A karvezető feladatai

I. Alapos zenei tudás

- a. biztos kottaolvasási készség
- b. fejlett belső hallás
- c. összhangzattani tudás
- d. a zeneelmélet alapos ismerete – analízis és szintézis a zenei szerkezetben
- e. a zenei stílusok (a zenetörténet) ismerete
- f. a zenei anyanyelv – a népzene kincseinek – ismerete és szeretete
- g. a kórusirodalom alapos áttekintése

II. Képességek, tehetség, a gyakorlati tudás birtoklása – és óriási türelem

- a. jól képzett énekhang
- b. hangszeres tudás (a zenei kifejezés képessége legalább alap-közép szinten)
- c. kifejező vezénylési technika
- d. a zene és a szöveg kapcsolatának mély megértése
- e. érzék a kórushangzás kialakításához
- f. ügyes, ötletes és tudatos próba-technika, jól fölépített betanító munka
- g. bölcs érzékkel kialakított koncert programok
- h. évente vonzó tervek a kórus (és a közönség) számára
- i. harmonikus mozgáskultúra
- j. örömszerzés a közös muzsikálás, az éneklés segítségével
- k. törekvés arra, hogy az énekesek is a művészi munka részesévé váljanak
- l. pedagógiai érzék és emberség – sok-sok szeretet az énekesek felé
- m. kapcsolat a társművészetekkel
- n. folyamatos szándék az általános műveltség és a zenei képességek fejlesztésére

III. Szervezési feladatok

- a. a kórus bemutatása és bevezetése a zenei közéletbe – megjelenés, híradás, értékelés
- b. a családok támogatása a kórusénekes mellett (mögött és mindenütt)
- c. a fenntartáshoz és koncertélethez szükséges anyagi alapok megteremtése – pályázatok írása, támogatások megszerzése, stb.

Ha a fiatalok gondolatait értelmezzük, láthatjuk, hogy ők is gyönyörű hivatásunk pillérének tekintik a mély zenei tudást, benne a zenei anyanyelv ismeretét és szeretetét. Az utóbbi igen fontos, mert ez a gazdag hagyomány kimeríthetetlen forrást jelent zeneszerzőink, muzsikusaink, énekesaink, de táncos együtteseink és népzenei játékos zenekaraink szá-

mára is. Ezeket az értékeket a gyermekeknek, a kórustagoknak ismerni kell. Mindezt az énektanár, hangszeres tanár és a karvezető közvetíti. A népdalok és azok földolgozásai közvetlenül hatnak a koncertek közönségére is, és így lényeges szerepet játszanak a zenei közéletben.

A fiatalok is alapvető fontosságot tulajdonítanak a karvezetők megfelelő és kifejező hangszeres tudásának, amint a szépen szóló énekhangnak is. E nélkül nem jöhet létre a közös hangszer, a kiművelt és egységes kórushangzás. Hangsúlyt adtak a fokozatos és arányos betanító munkának, és ezzel együtt kórusmunka örömeinek.

Friss színt hozott a közös gondolkodásba a kapcsolat a társművészekkel. A fiatalok számos újító, ötletgazdag koncertformát említettek, és ilyeneket meg is valósítanak. A mértéktartó zenei mozgás, a prózai szövegek alkalmazása, a szimbolikus eszközök, díszletek, akár jelmezek, de a vetítések is segíthetik a művészi hatást. Természetesen ez együtt jár a legfrissebb irányzatok ismeretével, azok bölcs értékítéletével. Ám ők maguk is fontosnak tartják, hogy a megfelelő minőséget képviselő zene legyen a legfontosabb az ilyen kórusprodukciókban.

6. Hivatás és cél

A felsorolt gondolatok mindegyikét bőségesen ki lehetne fejteni, de ez már egy önálló kurzus feladata lenne. Magam szeretném aláhúzni a működési feltételek és az anyagi biztonság fontosságát is, mert manapság ez az amatőr kórusok életének legszorongatóbb területe. Jó volna megteremteni azt az anyagi alapot, amely értékén kezelni és segíti az alapos munkát, a szép eredményeket, és az élményt adó koncerteket. A tanár- és karnagyképzés állami feladat. A felelősséget az oktatás szervezőinek, az intézmények vezetőinek éppen úgy érezni kell, mint az oktatóknak és a fiatal karnagyjelölteknek. Ne feledkezzünk meg közös, nemzetünket éltető céljainkról. Ehhez újra zászlóra kell tűzni Kodály Zoltán gondolatát, hogy legyen mindenütt, mindenki számára hozzáférhető az értékes zene!

A magyar zenei élet képviselői, zeneszerzőink, hangszerjátékosaink, énekes szólistáink és kórusaink világhíresek. Ők mindnyájan kiváló tanárainknak köszönik sikerüket. Csodálatos karnagy egyéniségek életútja lehet példa mindnyájunknak, – követni kell őket. És mindig gondoljunk hálaival azokra is, akik a háttérből segítik zenei munkánkat. Naponta köszönetet kell mondanunk az énekesek mellett álló családoknak, a fogyaktatók számban, de még létező fenntartó szervezeteknek, – mindazoknak, akik lehetővé teszik kórusaink tevékenységét. Osszuk meg velük örömeinket a kóruséneklésben, így a kodályi eszme megvalósítói lehetünk: a muzsika élményét adjuk kicsiknek és nagyoknak, hiszen „a zene mindenkié!” Kodály Zoltán összegező gondolatát kibontva mondjuk, hogy *a zene, az éneklés, – és a világ minden szépsége, – legyen mindenkié!*

80 éves a szegedi Éneklő Ifjúság

1935-ben Szeged elsőként csatlakozott az 1934 tavaszán megrendezett első budapesti rendezvényhez, amelyet Bárdos Lajos neve fémjelez. A hangversenyeket azóta is, ha nem is folyamatosan, de a nehezebb történelmi időköt leszámítva töretlenül megrendezik a városban. Mindig akadt elkötelezett szakember, aki tovább vitte a lángot, s nem hagyta kialudni. Megérdemlik, hogy nevüket felsoroljuk. Elsőként *dr. Szeghy Endre* állt a mozgalom élére, az 1950-es évektől kezdve *Erdős János* és *Szécsi József* voltak a elkötelezett szervezői az általuk alapított Karnagyi Klub keretein belül. Sokat tett a mozgalomért *Németh Olivérné* szakfelügyelő, később *Papp Györgyné* a városi tanács képviselőjében. 1995-től *Száz Krisztina* zenei referens a legfőbb mozgatója a programoknak a közben megalakult Szeged Városi Kórusgyűlés segítségével, elnöké *Gyüdi Sándor*, a Szegedi Nemzeti Színház főigazgatója.

Több emberöltő sok ezer résztvevőjének emlékéét ünnepelte Szeged 2015. április 13-19 között. A hagyományokhoz híven 3 napon át általános, közép- és főiskolai, egyetemi kórusok fellépését, majd a megyei zenetagozatos kórusok éneklését csodálhattuk. A hét végén pedig városunkban került megrendezésre a KÓTA „vándorrendezvénye”, az *Éneklő Ifjúság Szakmai Napok*. A minősítő hangversenyeken 28 kórus vett részt 9 Arany, 6 Ezüst 1Bronz és 4 „Arany diplomával” minősítés született. Két kórus kiemelkedő produkciója érdemelte ki az *Év kórusa* kitüntető címet, a *Dohány Gabriella* vezette Tömörkény István Gimnázium Leánykara és a Vántus István Zeneművészeti Szakközépiskola Leánykara *Erdős Kinga* vezényletével.

A szakmai napok rendezvénysorozat három napon keresztül változatos programmal várta az ország minden részéről érkezett szakembereket, énektanárokat, karvezetőket. A péntek délutáni nyitókoncerten szegedi szerzők: Fricssay Ferenc, Király-König Péter, Vántus István művei hangzottak el. A koncertet Szőnyi Erzsébet: Didergő király c. gyermekoperájának előadása zárta a Rókusi Általános Iskola tanulóinak előadásában, tisztelegve ezzel a zeneszerző előző évben ünnepelte 90. születésnapja előtt. A gyermekoperát dr. Liptákné Klement Ágnes tanította be, Tamás Ildikó tanárnő állította színpadra igen sok leleményes ötlettel. Mind a szólólisták, mind a kórus nagyszerű élményt nyújtott, a közönség lelkes tapsal ünnepelte a kitűnő előadást. A koncert után *Párkai István* Kossuth-díjas karnagy tartott igen tartalmas előadást Bartók férfikari műveiről.

A vendégek ezután városnéző vonatkozás keretében ismerkedhettek meg az esti fényben Szeged jellegzetes épületeivel.

Szombaton délelőtt bemutató órákon vettek részt a szakmai napok résztvevői. Molnár Andrea tanárnő az Arany János Általános Iskola

6. osztályával, Diamant Ágnes a JGYTF Gyakorló Általános Iskola emelt szintű másodikosával, Céh Ágnes a Király-König Péter Zeneiskola 2. osztályos szolfézs csoportjával, Dohány Gabriella a Tömörkény István Gimnázium Leánykarával tartott bemutató foglalkozást. Ebéd után a több rendezvénynek is helyt adó Karolina Iskola mutatkozott be, ahol a Terézia teremben Gyüdi Sándor Liszt-díjas karnagy, a kórusegyület elnöke beszélt a szegedi kórusélet 150 évéről.

Délután a Karolina iskola impozáns Szt. György termében gyülekezett 16 általános iskolai kórus közel 500 énekese, hogy részt vegyenek a 2. alkalommal megrendezésre kerülő *Éneklő Délutánon*. A rendezvény alapötlete az volt, hogy lehetőséget kapjanak a kórusok a közös éneklés élményének megismerésére az összkari művek megszólaltatása során. Ezt követően a több száz énekes elhelyezkedett az udvaron 80-as számot formálva, majd a Tavasz szél vizet áraszt... kezdetű népdal éneklése közben 80 lufit engedtek fel a levegőbe, a benne rejlő üzenettel:

„A léggömböt a szegedi Éneklő Ifjúság 80. évfordulóját ünneplő énekesek bocsátották fel 2015. április 18-án. A megtalálónak jó éneklést és minden jót kívánunk.”

Az érdeklődő szakembereknek Rozgonyi Éva Liszt- és Bartók-Pásztory-díjas karnagy Bartók egyzeneműkari műveiről tartott előadást, melyen közreműködött a Bartók Béla Női Kar dr. Ordasi Péter vezetésével.

Este 7 órakor került sor a már hagyományos *Éneklő Ifjúság Gála-hangversenyre*, amelyen a zsűri által kiválasztott legjobb kórusok vettek részt a szegedi Kisszínházban. Itt került sor a Szeged Városi Kórus Egyesület kitüntetéseinek átadására is, az 1996-ban alapított Karnagyí díjra, melyet *Diamant Ágnes*, és a 2000-ben alapított Éneklő Ifjúságért díjra, melyet *Rózsa Gáborné* vehetett át.

Vasárnap délelőtt a Karolina Iskola Terézia termében folytatódtak a programok. Először Fagler Erika és Erdős Kinga beszélgettek a szegedi Éneklő Ifjúság 80 évéről, főként személyes élmények felelevenítésével. Azután *dr. Tóth Péter* Erkel- és Bartók-Pásztory-díjas zeneszerző, a Zene-művészeti Kar dékánja tartott előadást „A szövegválasztás és szöveg-használat problematikája a kóruszenében” címmel. Az előadáson közreműködött az SZTE JGYPK Argenteus Vegyeskar dr. Kovács Gábor karnagy vezényletével.

A rendezvénysorozatról nem hiányozhattak Szeged felnőtt kórusai sem. Meglepetésként a Partiscum Kamarakórus köszöntötte a résztvevőket megérkezésük alkalmából Lázár Tamás vezetésével, búcsúzáskor pedig a Lassus Kamarakórus énekelt Varjasi Gyula irányításával.

A 3 napos rendezvényen jelen volt a KÓTA vezetőségéből dr. Mindszenty Zsuzsanna elnök, Vadász Ágnes főtitkár és Hraschek Katalin a Kóta Ifjúsági és Zenepedagógiai Szakbizottságának vezetője, a szakmai napok művészeti vezetője is, aki záró értékelésében méltatta a rendezvény gazdag programját, magas színvonalát és reményét fejezte ki, hogy a közös éneklés ügye tovább él, az „éneklő ifjúság” lelkesen énekel még sok-sok éven át, nemcsak Szegeden, de az egész országban.

Fagler Erika

a Szeged Városi Kórus Egyesület
ifjúsági munkacsoport vezetője

Tudósítás Ádám Jenő városából

Újra eltelt egy év és újra megrendeztük zeneiskolánk névadója, Ádám Jenő emlékére a szokásos hangversenyünket. A halál évfordulóján, minden év május 15-én délelőtt először a temetőbe látogatunk, ahol megkoszorúzzuk a sírját és a velünk tartó iskolás diákok elhelyezik a meg-

emlékezés virágait. Immár 33 éve, hogy 86 éves korában elhunyt a kiváló zenepedagógus, karmester, zeneszerző, zeneakadémiai tanár és tanácsbíró, aki Szigetszentmiklóson született és a saját kérésére itt is van eltemetve. Még a sírhelyet is ő maga választotta ki a helyi temetőben, hogy hol legyen a végső nyughelye, sőt a sírt is ő tervezte. Mindezt és még más érdekességeit is hallhattunk Jenő bácsiról a temetőben ezen a napon. Ilyenkor ugyanis olyan embert hívunk emlékezni, aki még kapcsolatban volt vele, ismerte személyesen. Idén *Nádasdy András* festőművész mesélt arról, hogy gyerekkorában gyakran járt náluk a híres zeneszerző, hogy barátjával, *Nádasdy János* festőművésszel megbeszéljék a világ dolgait. Ezeken az estéken többször élcélődtek azon, hogy a festészet vagy a zene fontosabb a művészetek között.

Bár a mostani péntek délelőttön esőre állt az idő, mégis eljött három iskola diák-képviselője, hogy részese legyen a megemlékezésnek és elhelyezze a fehér szegfűket a sír körüli vázákban. Egy népzene tanzakos növendékünk elénekelt Ádám Jenő kedvenc szomorú népdalát, az „Én ültettem a cédrusfát”, majd zeneiskolánk fanfár együttese névadónk zoltár dallamait játszotta, amíg megkoszorúztuk a síremléket.

A program délután emlékhangversennyel folytatódott, mely idén a város új hangversenytermében kapott helyet, amelyet a múlt év őszén vehetett birtokba a közönség. Az épületegyüttesben található még zenetagozatos általános iskola, zeneiskola, óvoda és egy nagy sportcsarnok. Az idei koncert nagy meglepetése az volt, hogy elfogadta a meghívásunkat Ádám Jenő pályatársa, *Szőnyi Erzsébet*, a *Kossuth-*, *Liszt Ferenc* és *Erkel Ferenc* díjas zeneszerző, karnagy és zenepedagógus, aki mesélt nekünk a hangverseny elején azokról az évekről, amikor még kollégák voltak *Kodály Zoltánnal* és *Ádám Jenővel*. Örömmel hallgattuk a lendületes, lelkes beszámolóját, neki pedig nagyon tetszettek a mi tehetséges fellépő gyerekeink színvonalas produkciói, akik az év során országos vagy nemzetközi zenei versenyen szerepeltek nagyon ügyesen. Nagy sikerrel muzsikált vonósenekarunk *Orosz László*, és rézfúvós kamaragyüttesünk *Zsирmon Zsolt* vezetésével. Szerettünk volna kedveskedni

Erzsi néninek azzal, hogy két kiváló zongorista kolléganőnk: Tóthné Császár Ildikó és Darvassi Andrea előadta Kis kamarazene című negykezes zongoradarabját, mely – saját nyilatkozata szerint – nagyon tetszett a szerzőnek. Nagy tapsal és virágcsokorral köszöntük meg neki, hogy együtt örülhettünk az előadás sikerének.

A koncert utáni fogadáson Szőnyi Erzsébet érdeklődve hallgatta, hogyan ápoljuk városunk híres díszpolgárának zenei örökségét. Ádám Jenő szülőházát még életében emlékházzá rendezte be az akkori tanács. Ebben a házban minden év őszén a szigetszentmiklói „Szabacsi Nap” keretében egész napos tárlatvezetést tartunk, ahol a zeneiskola tanárai és növendékei fogadják az érdeklődőket. A látogatók megtekinthetik Jenő bácsi használati tárgyait, zongoráját, karmesteri frakkját, festményeket a lányairól és megannyi tablót tartalmazó élete fotóiból. Nyilvános próbát tart ilyenkor a ház előterében a Vackor citera zenekar, kivétítőn korábbi emlékhangversenyeink felvételeit hallgathatjuk, a magánének tanszak növendékei pedig „A dal mesterei” kötetekből adnak elő népdalfeldolgozásokat zongorakísérettel.

A városban több felnőtt kórus is működik, őket minden nyár elején a Református Kórus hívja össze egy közös éneklésre Ádám Jenő emlékére. Idén június 6-án tartjuk a kórustalálkozót, Villányi Andrea karnagy vezetésével.

A zeneiskola nőikara decemberben énekel Ádám Jenő dallamokat a névadó születése tiszteletére évente rendezett adventi növendékhangversenyen Regösné Nyirő Ildikó igazgatónő, karnagy irányításával. Az Elmúlt korok muzsikája c. bérleti előadás-sorozatunkban ismeretterjesztő

tő rendhagyó énekórákat tartunk a város iskolásai számára, amelyben többször szerepelt már Ádám Jenő életének és műveinek bemutatása is. A népdalversenyeken és a szolfézs órákon rendszeresen felcsendülnek névadónk által gyűjtött népdalok, kerek évfordulókon vetélkedőt szervezünk városunk diákjainak.

Zeneiskolánk törekvése Ádám Jenő zenei örökségének ápolásában úgy gondolom, jó úton halad.

Kincses Edit

Mosonyi Mihály 200 éves jubileuma

A XIX. század magyar zenetörténetének Liszt és Erkel mellett jelentős alakjára, a 200 éve született Mosonyi Mihályra emlékeztek **Körmen**di Klára és **Kassai István** zongoraestjén,

az Óbudai Társaskörben

2015. március 9-én.

A szünettel tagolt hangverseny mindkét részét **Mácsai János** zenetörténész és **Kassai István** szavai indították. Tömören összefogott ismertetést kaptunk Mosonyi Mihály életéről, a magyar zeneéletben betöltött szerepéről és a hangversenyen felcsendülő darabokról.

Liszt mű volt a műsor első száma, a „Történelmi arcképek” utolsó darabja, Liszt Ferenc ebben a megrázó zenében siratja el hűséges barátját Mosonyi Mihályt. Majd Mosonyi darabok következtek. A két kiváló művész egymást váltva a dobogón, ki-ki a maga sajátos hangján győzött meg a művek szépségéről s különösen a magyar hangvételő darabok értékéről.

Felvetődött bennem a gondolat, milyen hasznos lenne, ha Mosonyi zongoradarabjai szerepelnének még a Liszt rapszodiák tanulása előtt, vagy azokkal párhuzamosan is a zongorázó ifjúság tananyagában, a pályán maradó repertoárjában. Úgy gondolom, ide kapcsolható és megszívlelendő Kodály Zoltánnak néhány sora a „Magyarság a zenében” című tanulmányából, amelyben az előadóművészetéről többek között ezeket írja: „...*Ha vannak nemzeti vonások a zeneművekben, kereshetünk ilyeneket az előadóművészetben is. Magyar földről mintegy száz év óta hangszertehetségek hosszú sora került a világba, s a magyar előadásmód külön stílus lett, mely más nemzetekre is erős hatással volt. Liszt és Joachim korszakalkotó jelentősége nem pusztán adottságukból nőtt. Stílusuk csíráját szülőhazájukból vitték magukkal. Előttük jóformán csak cigányhegedűsök előadásmódjában volt megfogható. Általuk és utánuk számtalan tanítványuk révén önálló iskola lett...*”

A most külföldet járó, sikert-sikerre halmozó fiatal művészeink hírnevünket azzal öregbíthetnék, ha játékuiban felismerhető lenne a nagy elődök öröksége, a magyar interpretálás sajátos karaktere. Nemes feladata kiváló pedagógusainknak, hogy gazdagítsák tanítványaik tudását a reánk hagyott stílusok és előadásmódok ismeretével, hogy magyar zenei önismerettel, lélekkel lehessenek a zene szépségének szolgálói szer-te a világban.

A hangverseny második részében elhangzó négykezes darabok a két művész alázatos társulásában magasrendű kamarazene-muzsikálást eredményeztek. A különböző karakterek éles rajza, a dinamika és hangszínek váltakozó gazdagsága, a briliáns virtuozitás magával ragadó lendülete megérdemelten váltotta ki a közönség hálás lelkesedését, amelyet az előadók ráadásával köszöntek meg.

Körmendi Klára és Kassai István az ünnepi jelzöt méltán megérdemlő zongoraestje nem került reflektorfénybe. Zenetörténetünk fehér foltjainak feltárása, értékeinek védelme nehéz és hálátlan feladat ma is. Az est hallgatósága azonban megéreztte, hogy ez a misszió a művészek szívügye.

A Mosonyi kutatásban *Dr. Bónis Ferencnek* vannak elévülhetetlen érdemei. Kassai István nevéhez is fűződnek ismeretterjesztő írások, publikációk, sőt Mosonyi zongoraműveiből már 3 kötet közreadása is és további kiadásra várnak négykezes zongoradarabok, két zongoratrió, zongoraverseny, vonós szextett, oktett s posthumus dalok. Ő elsősorban mint zongoraművész veszi ki részét ebben a sokrétű munkában. Hangversenyein, országjáró útjain, műsorában követhetően ott vannak Mosonyi művei. A világhírű Naxos Kiadó 6 CD lemezen tette közkincsé az ő páratlan előadásában Mosonyi összes zongoradarabjait, négykezeseit, zongorás kamarazenéjét.

A művész elárulta, hogy a magyar zene szeretetét e sorok írója plántálta gyermeki lelkébe tanulmányainak 4 évig tartó időszakában még a Bartók Konzervatóriumban. A magas életkort megért tanárnak ezért volt ez a hangverseny nem csak ünnepi, hanem ünnepi ajándék is.

Kertész Lajos

100 éve született Tamás Gergely Alajos

Kodály hatása egy ferences szerzetesre

„Hogy fogja őt megítélni a szakavatott bíráló és a tárgyilagos utókor? Tudom, hogy akik leginkább csak az utóbbi években ismerkedtek meg nevével, azok feltétlenül valahol a zeneszerzők hierarchiájában fogják keresni igazi helyét. [...] Aki valaha részt vett csak egy énekkari próbáján is, az érti, miért tartom őt mindenekelőtt nagy pedagógusnak.”

Így emlékezett Végvári Vazul író, költő, ferences szerzetes rendtársára, *Tamás Gergely Alajosra*.

Szerzőnk *Öregcsertőn* született, 1915. szeptember 18-án. A keresztségben Gergely, szerzetesrendbe lépésekor az Alajos nevet kapta. Ha vizsgáljuk, hogy milyen hatások alapján választott hivatást a korán árvaságra

jutott fiú, két ágra kell figyelni: az egyház és a zene területére. Ami az elsőt illeti: franciskánus élet választására nagybátyja, *Tamás Alajos* volt ösztönző, aki a ferencesek Kapisztrán provinciájának reformátoraként ismert. Másik hatás a papi pálya iránt Péccsett a *Collegium Seraphicum* lakójaként érte, tanárai példája nyomán.

Zenei irányultságának is két forrása volt. Negyedikes gimnazistaként, egy misén latinul énekelte a korintusiakhoz írt levél Eucharisziára vonatkozó részletét. A szépen zengő tiszta hangra a pécsi templom akkori kántora, *Agócsy László* felfigyelt, és az orgonától hozzálépett s átölve azt mondta: „*Te zenetehetség vagy!*” Ettől kezdve autodidaktaként képezte magát. Egy másik zenei hatás már gyöngyösi papként érte: a Sói Iskola és a Csárda Iskola „*mezitlábás fiai*”-ból szervezett kórust. Amikor 500 fős együttesét *Kodály* hallotta, javasolta az ifjú páter számára a rendszeres zenetanulmányok végzését.

Elöljárói – megszívlevle a tanácsot – a Fővárosba küldték. A Zeneakadémián 1942/43-ban egyházzenei tanszakot végzett, majd pasaréti szolgálata mellett az egyházkarnagy képzőbe járt. Tanárai közt volt *Harmat Artúr* és *Bárdos Lajos*. A karnagyképzés után zeneszerzés tanulmányokat is folytatott.

Alig hallgattak el Budapest ostromának fegyverei, amikor a Margit körüti templom vegyeskar szervezését hirdette meg, Alajos atya vezetésével. A karnagy, együttesét Kapisztrán Kórusnak nevezte, mely hamarosan 80 főre duzzadt. *Kodály* művei segítségével voltak a kórusnevelésben és később követendő például szolgáltak Tamás Alajosnak, a zeneszerzőnek is. A ritka pedagógiai képességű Lojzi bácsiról egész legendák szóltak, ennek tulajdonították az elért gyors sikereket.

Újabb találkozása volt *Kodály Zoltánnal* 1946. április 15-én, amikor a Mester hallotta a kórust. Az emlékkönyvükbe tett bejegyzésében a jótanács sajátos humorral vegyül: „*Ad multos annos!* [„Hosszú évekig” – hosszú életet, jó egészséget kívánó akklamáció a bizánci szertartásban.] Szerzőkben ajánlanám a vokális végűeket: *Palestrina, Victoria, Lasso stb., stb. a konzonáns végűek helyett. A vokális tudvalevőleg inkább énekelhető.*”

A Kapisztrán Kórus alapítása után két évvel, 1947-ben Alajos atya megszervezte a *Kapisztrán Szimfonikus Zenekart*, így lehetőség nyílt misék, oratóriumok és kantáták bemutatására. Az oratórikus művekhez ének szólistának szívesen jelentkeztek az Operaház tagjai. Nemcsak a főváros legnagyobb templomaiban szólaltatták meg műsorukat, eljuttattak a Zeneakadémiára, gyakori vendégek voltak a Rádiónál, és utaztak az országban *Orgoványtól Szegedig, Gyöngyöستől Esztergomig*. Így tarthatjuk a karmestert a keresztény népművelés kiemelkedő alakjának.

Alajos atya *Kodály* iránti tisztelete változatlan maradt. A zenekart is igénylő misék, oratóriumok bemutatása közben az ő a cappella művei is ott álltak a műsoron – a karnagy ennek nyilván zenepedagógiai, kó-

rusnevelési értékét is látta. Példaként említendő: *Pásztotránc, Jelenti magát Jézus, Pünkösdlő, Mátrai képek* és mások.

Erdemes megemlíteni: 1948. szeptember 25-én magyarországi bemutatóra vállalkoztak – *Stravinsky* miséjét (*Mass*) tűzték műsorukra. A főpróbán tolongtak a zenekritikusok, az érdeklődők közt volt Operánk akkori híres karmestere, *Otto Klemperer*. Az előadáson orkányszerű taps és ismételtetés fejezte ki a közönség a tetszését. Az újságcritikák is elismeréssel szóltak az előadásról. 1949-ben, a koncepciók perék idején, amikor az állam különös kegyetlenséggel fordult az ifjúsággal foglalkozó papok ellen, hogy színesítse a templomi zene világát és gondoskodjon az utánpótlásról, létrehozta a *Kapisztrán Gyermekkart*. 1951-ben az egyre fenyegetőbb egyházüldözés közben a Zeneakadémiai és Rádiószereplés lehetőségei megszűntek. Tamás Alajos is az áldozatok közé került. Májusban az Államvédelmi Hatóság letartóztatta. Háromnegyed évi fogsága után szabadult, és akkor az Allami Egyházügyi Hivatal törölte a Ferences rendből. Mint civil egyén, a templom karnagya és orgonistája vezethette csoportjait. Szereplési lehetőséget csak a templomok kínáltak.

1955-ben került sor a Kapisztrán Gyermekzenekar szervezésére. A két gyermek együttes nem csak az utánpótlás biztosítására volt hivatott, hanem a templom zenei palettája is színesedett velük. Az együttesek neve mutatja szerzőnk nagybecsülését *Kapisztrán Szent János* iránt, akinek 500. halálóvási évfordulója közeledett. A Páter nagyméretű zenemű megírásával tisztelgett a nagy előd emléke előtt. Oratóriumot írt, *Nándorfehérvár 1456.* címmel. A mű szövegét *Radó Polikárp* verseiből és korabeli krónikák szövegéből maga állította össze. Az évforduló előestéjén, 1956. október 22-én került sor az ősbemutatóra a Belvárosi Föplébánia Templomban, mely zsúfolásig megtelt. A darab az '56-os forradalom nyitányává vált: Este a kórus azt énekelte: „*Elűzzük végre oszmánok hadát*” – másnap a tömegek azt kiáltották: „*Ruszkik haza!*”

A siker láttán a komponista a gyermek együttesek számára a *Kánai menyegző* című kantátát írta. A művet népi játéknak is értelmezhetnénk. A közismert bibliai témával a magyar vallásos néphagyományt élesztette újjá, *kodályi* hangvétellel. A Mester népzene előadásai már korábban ösztönözték a népzene kutatásra. Gyűjtött *Bács-Kiskun* megyében, és a *Csongrád* megyei *Mindszent* környékén. A Kánai menyegző zenei anyaga az utóbbi területen lejegyzett népdalok feldolgozásából áll.

Az 1961-ben írt *Lacrimae Petri* (Péter könnyei) kantáta szintén folklor eredetű. *Magyar Ferenc* rimóci gyűjtése alapján került szerzőnkhöz a szöveg, mely a XVIII. század végén elterjedt vallásos népi ájtatoságot örökítette meg. 1962-ben, amikor még a második vatikáni zsinat el sem kezdte munkáját (az anyanyelvi misézés is a programban szerepelt) Alajos atya műve a *Missa populi – Népmise* már a *Zeneműkiadó Vállalatnál* megjelent. A szerző a komponálást két nyelven végezte, latinul és

magyarul. A latin szöveg fordítását is ő maga végezte, *Radó Polikárp*, a liturgia nagy tudósának elismerésével.

Amerikai útján ismerkedett meg a néger spirituálék dallamára épülő misével, a *Missa Luba*-val. Felvételeket hozott róla, melyeket tanítványai, a kispapok megdöbbenve, de fokozott érdeklődéssel hallgattak. Őt magát is megihlette az új hang, 1965-ben misét komponált az ifjúság számára: *Missa Juventutis*, vagyis az Ifjúság miséje címmel. Gyermek együtteseinek írta, a gyermekkórusnak és gyermek-zenekarnak.

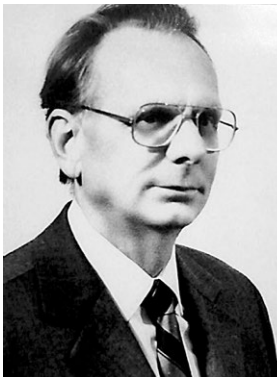
1965-ben a Milanoi Scala opera pályázatot hirdetett. Elhatározta, hogy egy Kapisztrán operával részt vesz a pályázaton. Művét időben benyújtotta, de a kiírók nem adtak ki díjat. Az alkotómunka felőrölte utolsó erejét. 1966 végén *Kodály Zoltán: Magyar miséjének* ősbemutatóját vezényelte. A bemutató hallgatója volt *Kodály Zoltánné Péczeli Sarolta* is.

Börtönörökségnek tulajdonított betegsége, a *tüdő- és pajzsmirigy rák* egyre jobban elhatalmasodott rajta. 1967. augusztus 29-én halt meg – szeptember 18-án lett volna 52 éves. Megtört teste 1989-ig a Farkasréti temetőben pihent, ezután kerülhetett végső nyughelyére, a budai ferencesek altemplomába.

Halálát megsínylették együttese, csak a Kapisztrán Vegyeskar élte túl a hányattatásokat. Hosszabb-rövidebb ideig más-más vezetője volt. Napjainkban *Lógó Tibor* karnaggyal dolgoznak. Kívánhatunk-e bölcsebbet az alapító karnagy születésének 100. évfordulóján, amit egykor Kodály írt az emlékkönyvbe: *Ad multos annos!*

Balás Endre

Emlékezés Tarcai Zoltánra

Példaképre emlékező hálás Gyülekezet!

Kedves Zenebarátok!

Öt évvel ezelőtt, amikor tudomásunkra jutott a megdöbbentő hír, a nekrológunk így kezdődött: „Vannak életünkben olyan pillanatok, amikor azt mondjuk: nehéz megszólalni... még inkább: pótolhatatlan veszteség ért bennünket...”

Ilyen helyzetben voltunk, akik ismertük, tiszteltük, becsültük, szerettük Tarcai Zoltánt, a Nyíregyházi Főiskola nyugalmazott tanzékvezető tanárát, a karnagyot, a Magyar

Kodály Társaság országos elnökségének tagját és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei tagcsoportjának elnökét, a KÓTA volt megyei titkárát,

a minden zenei értékre odafigyelő fáradhatatlan szervezőt, az őszinte, jó szándékú tanácsadót, az igazi barátot.

57 évvel ezelőtt érkezett meg Nyíregyházára. Igazi értékei akkor váltak szélesebb körben ismertté, amikor átvette a *Nyíregyházi Pedagóguskórus* irányítását. Szinte szárnyakat kapott az együttes és példa lett megyénk számos, abban az időszakban alakult kórusa számára. Létrehozta a *karnagyi klub* intézményét, s havi rendszeres foglalkozásokkal szinte felvirágoztatta megyénk ifjúsági és felnőtteket tömörítő kórusmozgalmát. Az ő kezdeményező, irányt mutató és tette serkentő munkája nyomán alakultak megyénkben hagyományos, egy-egy térségre különösen jellegzetes kórustalálkozók.

A Magyar Kodály Társaság megalakulása óta az országos elnökség tagjaként tisztelték a névadó Mester útmutatásait meggyőződéssel követő erőfeszítéseieért. Kezdeményezésére alakult meg – közel 300 fővel – hazánk első, legnagyobb létszámú megyei tagcsoportja, melynek nyugalomba vonulása után is elnöke maradt. Ebben a minőségében a helyi zenei intézményekkel és a történelmi egyházakkal való kitűnő együttműködéssel szerveztek ifjúsági vetélkedőket, kiemelkedő zeneszerzők bemutatkozó vagy emlékhangversenyeit; a Megyei Könyvtár és a TIT támogatásával színes ismeretterjesztő előadásokat.

Áldozatos tevékenységét számos *kitüntetéssel* ismerték el. Ezek közül is kiemelkedik: a Kodály Zoltán Közművelődési és Művészeti Díj, a Bartók Béla Díj, a Nyíregyháza Díszpolgára kitüntető cím és a Magyar Köztársaság Arany Érdemkeresztje.

Kedves Hallgatóink!

A gyászoló Család, valamint tisztelői számára nyújtson – reményeim szerint megnyugtató – üzenetet, ha csak vázlatosan is felsoroljuk: hogyan sáfárkodnak az utódok a példaértékű Tarcai-örökség folytatása, életben tartása érdekében:

A Főiskola ének-zene tanszékének könyvtára 2012 óta a **Tarcai Zoltán könyvtár** nevet viseli. Egy üveges vitrinében a Család által adományozott ereklyéket, emlékeket helyeztek el: köztük tanári diplomáját, hangvilláját, értékes kéziratait, nyomtatásban megjelent könyveit, kitüntetési okmányait. A *főiskola kórusa* a mai közreműködésével is kifejezi az elhunyt gazdag életútja emlékeinek őrzését, Tamási László karnagy vezetésével.

A Társszékesegyházhoz fűződő szoros kapcsolatát is tükröző *Bárdos Lajos Kórusa* tovább él, teljesíti hivatását. Ezt mai közreműködésükkel is bizonyítják, Gebri József karnagy vezetésével. Hasonló hálával emlékezik a *Vásárosnaményi Liszt Ferenc Vegyeskar* is, melynek hosszú éveken át fáradhatatlan karnagya volt. A megemlékező hangversenyünkön a kórus élén Iványi Tamás állt.

A *Cantemus-kóruscsalád* annak idején Tarcai Zoltán számos kezdeményezésének hűséges és kiváló részvevője volt. A mai emlékezésnek is elmaradhatatlan tiszteletadója, Szabó Dénes és tanítványai vezetésével.

A **Kodály Társaság megyei tagcsoportja** – dr. Joób Árpád ügybuzgó vezetésével, élénk érdeklődéssel kísért ismeretterjesztő előadásokkal, ifjúsági zenei vetélkedőkkel, koszorúzások és nyári kirándulás szervezésével szolgálja tagságát, a jól bevált örökség tiszteletben tartásával.

Így lett Tarcai Zoltán a komolyzene barátainak példaképe. Ezt kívánjuk mai emlékünnepségünkkel is kifejezésre juttatni.

Erdős Jenő

Zengő ének a Mecsek alján

Az Andor Ilona Baráti Társaság (AIBT) Pécsváradon és Pécssett járt, hogy névadójuk emléke előtt tisztelegjen. Április 9.-én 111 éve, hogy a Mecsek lábainál ezer éve meghúzódó **Pécsváradon** a Szent Gellért utcában, kilencedik gyermekként megszületett **Adrigán Ilonaként Andor Ilona** (1904–1977) a Ranolder Intézet majd a Leövey Klára Gimnázium Liszt Ferenc-, Edison- és Cohen díjas, Érdemes- és Kiváló művésze, posztumusz Magyar Örökség díjas karnagya, zenepedagógus, Pécsvárad posztumusz Díszpolgára.

A nevét viselő közösség már 2004-ben a 100. születésnap apropóján a Pécsvárad Várbarát Körrel karöltve emléktáblát helyezett el a kora barokk szülőházon. Ebben az évben a szinte nyári nap sütésben, a hangosan csicsergő madarakkal karöltve a Kodály Nőikar (karnagy B. Horváth Andrea) rögtönzött koncertet adott a megjelentek nagy örömeire a ház belső udvarán – először Kodály Zoltán *Árva vagyok* című műve – melyet „Andor Ilona keze alá” ajánlott a zeneszerző – szólalt meg, majd Bartók Béla *Bolyongás* és *Tavaszi* című művei csendültek fel. Mindannyian meghatódtunk, hisz ezen a kis tornácra tehette meg első lépéseit kislányként karnagyunk, tanárunk ahol álltunk. A külső falon elhelyezett emléktábla megkoszorúzása előtt a Várbarát kör elnöke Gállos Orsolya szólt a megjelentekhez, a kórus itt Bartók Béla *Ne hagyj itt* című művét énekelte, majd *B. Horváth Andrea* emlékezett a kórus nevében. Többek között a következőket mondta: Egy közelmúltban elhunyt kollégám egyszer azt találta mondani, hogy „nyomot kell hagyni magunk után”. Akkor ezen kissé megütköztem, de el is gondolkodtam, hogy ez is életcél lehet? Az biztos, hogy Andor Ilona nem ezzel a mércével élt, de hogy megszámlálhatatlan nyomot hagyott az kétségtelen. Nem elsősorban a számos és etalonnak számító Kodály és Bartók felvételekre gondolok – rádió vagy lemezfelvétel, hanem a mindennapokra, a kóruspróbák, kórusvezetés, a fellépések megannyi valójában elröpült pillanataira – melyekről így már felnőtt fejjel tudjuk, érezzük kitörölhetetlen, zsigeri élményeket kaptunk a komoly, erőt próbáló feladatok megoldása

közben. A kezében és nézésében rejlő erő közvetítette a művek megkérdőjelezhetetlen megoldásának kulcsát. Fáradhatatlanul pontosította az előadásmódunkat, hogy a kottakép a leghűbb megvalósítással hangozzék el, addig csiszolta a szövegek összecsengését míg az ő általa kijelölt, de sosem kimondott mércét az meg nem ütötte. Az ő keze után éneklők arcán minden érzelem tükröződött és ezzel nevelte a lelkiünket olyan érzékennyé amilyen ma is. Hosszasan lehetne sorolni emberi nagyságának számos megnyilvánulását – ezeket egy csoportba szedve a róla készült Emlékkönyvben közzé tettük, melynek címe is a rá jellemző sokat hangoztatott mondat „Egy mindenkiért, mindenki egyért” – e nélkül nincs közös éneklés, elképzelhetetlen a kórusmunka. „Ő egyedi és ismételhetetlen. De szétosztotta kincseit, s mindenkinek jutott valami becses érték, amit átörökíthetett. Elgondolkodom, vajon életében megköszöntük-e mindezt. Azt hiszem nem eléggé. Akkoriban csak ráérezünk.” – írta egyik tanítványa. Mi az AIBT tagjai munkásságát lángként őrizzük míg erőnkől és lehetőségeinkből telik, légyen az Kecskeméten, Budapesten vagy itt Pécsváradon.

A koszorúzás után karnagy és kórusa Kodály Zoltán Folyik a víz, áll a part – biciniumát közösen énekelte – ez volt Andor Ilona egyik kedvence, nem csak a pentaton dallam fel s le hullámzó szépsége miatt, hanem a veretes szöveg okán is.

Április 12.-én kora délután Pécsen a virágba borult Szent István téren a gesztenyefák alatt „sétáló” Kodály szobor – Varga Imre ihletett műve – koszorúzásával folytatódott a hétvégi program, melyen már részt vett a Pécsi Leőwey Klára Nőiakar (karnagy: dr. Szabó Szabolcs) és a Mecsek Nőiakar (karnagy: Kertész Attila) is. Azt követően a Leőwey Klára gimnázium Dísztermében a három kórus örömmel nézésnek is beillő közös hangversenyt adott a szép számú lelkes hallgatóság részére. A hangverseny

kezdeteként Andor Ilonáról és munkásságáról az időközben megbetegedett dr. Várnai Ferenc népzenekutató írását dr. Szabó Szabolcs olvasta fel, többek között az alábbiakat írta: „Régi tisztelője vagyok Andor Ilonának a magyar kóruskarnagyok egyik „királynőjének”. 1972-ben az Első Komló-i Gyermekkórus találkozóán még találkozhattam vele, mint egyetlen de igen értékes zsűritaggal. Észrevételei, tanácsai beépültek a találkozó szervező és értékelő munkájába. Érdekes és megszívlelendő tanácsokkal látta el a komlói fesztiválon vezénylő karnagyokat” – úgy, mint „ajánlatos sokat halkán énekelni vagy csukott szájjal könnyedén dúdolni. Az együttesen végzett hangképző gyakorlatok a gyengébb hangú énekeseket erőlködésre, préselésre kényszerítik. Ezt a tiszta éneklés legfőbb ellenségének nevezte. A rádióban szereplések, hangfelvételek kapcsán megjegyezte, hogy az abszolút tisztaság elérésére a mikrofon a legjobb „tanítómester” és a kórusmunka legszigorúbb „ellenőre”. Elmondta azt is, hogy a kórusban a karnagynak és az énekeseknek igazi munkatársi viszonyban kell lenniük egymással. A jelszó pedig ez legyen „ egy mindenkiért, mindenki egyért”. Sokan tanúsítják, hogy ezt Ő valóban tökéletesen megvalósította. Kívánjuk, hogy emléke még nagyon sokáig maradjon fenn. A mostani kórushangverseny pedig töltse meg egyaránt a hallgatóság és a kórustagok szívét a kóruszene varázsával.”

Ezután következett maga a hangverseny, ahol a két pécsi kórus műsora felölelte a klasszikus és a XX. századi kórusirodalom gyöngyszemeit, míg a Kodály Nőiakar műsorát elsősorban a 70 éve elhunyt Bartók Béla emlékének szentelte, tekintettel arra a tényre, hogy névadó karnagyuk Andor Ilona is elkötelezett tolmácsolója volt a zeneszerzőnek a Kodály művek mellett. A koncert jó hangulatát közös összkari számokkal is fokozták, így a Pécsi Leőwey Klára Női Kar és a Mecsek Nőiakar Hajdú Mihály Fonóházi dalát adta elő *Kertész Attila* vezényletével nagy sikerrel – ezt annak idején a szerző Andor Ilonának dedikálta – a koncert befejezéseként pedig a Mecsek Nőiakar és Andor Ilona Baráti Társaság Kodály Kórusával az Egyetem, begyetem-et Kertész Attilával, a Cigánysiratót B. Horváth Andrea vezényletével zengték. Dr. Szabó Szabolcs jó házigazdaként pár szóval köszöntötte a kórusokat, s mint a koncertnek helyt adó gimnázium volt pedagógusa kiemelte a kórustalálkozó fontosságát s azt a tény, hogy itthon is lehet utazni és megtalálni a módját a kötetlen muzsikálás örömeinek !

Végző ! Éppen Ilonka néni 111. születésnapján, április 9-én keresett meg és készítettem velem telefonos interjút Andor Ilona életéről és munkásságáról valamint a 20 éve működő Andor Ilona Baráti Társaságról, a pécsváradai koszorúzásról , az április 12-i pécsi koncertről a Rádió 1 Pécs körzeti rádió Baranyai Mozaik c. műsorába H. Horváth László szerkesztő. Az interjú aznap este le is ment adásba.

B. Horváth Andrea

Rozgonyi Éva köszöntése

zenével és szóval
születésnapja alkalmából

Nagyszámú baráti, szakmai és művészi társaság gyűlt össze a Fészek Művészklubban, 2015. május 8-án.

A Szegedi Bartók Kórus egykori tagjai – Dr. Balás István vezényletével – köszöntötték elsőként énekükkel az ünnepeltet, Rozgonyi Éva zenepedagógust és karnagyot 75-ik születésnapja alkalmából.

A gazdag műsort Ordasi Péter hangulatos konferáló szövege vezette végig. Minden közreműködő, kórusok, énekesek és hangszeresek, vagy a gondolatokat szavakba formáló megszólalók előadása a közös emlékezés gyökereiből fakadt. Hangszeres előadók: Gerhát László – zongora, Somogyvári Tímea Zita – ének, Kerényi Mariann – zongora, Kecskés György – kürt, Nagy Márta – zongora. Közreműködött a Kecskeméti Kodály Iskola tanulóinak egy csoportja; A Lutheránia Énekkar, Kamp Salamon vezényletével; és A Vox Caelestis Vegyeskar, Szebellédi Valéria vezényletével, és az ifjú kort felelevenítve zongorán közreműködött – a kiváló tanítvány egykori tanára – Párkai István a Zeneakadémia Professzor Emeritusa.

A zeneszámok között, az emlékezés és a szeretet hangján mondták el köszöntő szavaikat: Tóthpál József, Ittész Mihály, Alföldyné Dobozi Eszter, Uherezky Eszter, Mindszenty Zuzsánna. Befejezésül közöljük,

Szőnyi Erzsébet köszöntését.

Kedves Ünnepelt! Tisztelt Közönség!

Elnézést kérek, hogy rendhagyó módon kezdem Rozgonyi Éva 75. születésnapjához, ugyanis a mai délutánon váltig az az érzésem, hogy saját múltam köszön vissza.

Évát először Miskolcon, szakiskolás korában láttam Kardos Pál óráján, aki megelőzőleg növendékem volt a Zeneakadémián. Ott ült Éva mellett, ugyancsak növendékként, a későbbi Kardos Pálné.

Az ünnepelt a Zeneakadémia középiskolai énektanárképző és karvezető tanszak elvégzése után Szolnokra az Ének-zenei Általános Iskolába került, ahol olyan kitűnő munkát végzett, hogy már akkor – 1968-ban – az éppen nálam tanuló külföldi hallgatóimat oda vittem óralátogatásra. De Éva munkáját a további évek során következő munkahelyein, Kecskeméten,

Szegeden, Amerikában, Japánban, a londoni British Kodály Academy-n is figyelemmel kísértem. Magyar és külföldi növendékeimet hospitálni hozzám vittem, több évfolyamtársával együtt rendszeresen jártunk áldott emlékü Vajda Cecilia londoni nyári Kodály-kurzusaira. Vajda Cecilia nekem évfolyamtársam, majd kollégám volt a Zeneakadémián, a tavaly aranydiplomát nyert osztálynak pedig szeretett tanára volt.

Az imént említett szembesülés az elmúlt 50-60 évvel szinte kis magán-történelemnek tekinthető...

A Kardos Alapítvány részéről Rozgonyi Éva évente – kialakult szép szokás szerint – emlékérmeket adott át az arra méltó utódoknak. Ideje, hogy a Pro Meritis kitüntetést születésnapján most Kardos Pálné kezéből ő maga vegye át.

E neves évfordulón pedig a kedvelt népi mondás alapján hadd kívánjam:

Isten éltesse sokáig, 120 évig boldogan, azután meg csak úgy!

Szőnyi Erzsébet

Énekelt az ország!

Május tizenötödike. A nap, amit egy országnyi lelkes kórista várt. Hosszú hónapok próbái után több mint 800-an gyűltünk össze **Egerben** a **Kemény Ferenc Sportszarnokban**, hogy minden tehetségünket és erőnket egyesítve megelevenítsük Carl Orff és Szentpáli Roland urak műveit. Számítalan kórus képviselte magát ebben a három napos felkészítő táborban, többek között mi, a **Törökbálinti Cantabile Kórus** is delegálódunk a majdhogynem 20 éves fennállásunk óta először. Szerény személyem első ízben tapasztalta meg, milyen is egy igaz kórustábor: evés,

FOTÓ: MAROSI ANDRÁS

éneklés, evés, éneklés, evés, éneklés, alvás, aztán minden kezdődik előlről. Közben volt alkalmunk kisebb-nagyobb sétákat tenni Észak-Magyarország második legnépesebb városában, ahol tényleg minden 20 percre van, akárhonnán indulunk.

A jó hangulatú próbákért *Hollerung Gábor*, Liszt-díjas karmester, a Budafoki Dohnányi Ernő Szimfonikus Zenekar és a Budapesti Akadémiai Kórustársaság vezetője gondoskodott kitűnő kritikai és humorérzékével. Nem kis feladat ennyi embert koordinálni, ám ő és lelkes, kitarító stábjá a lehető legtöbbet megtették annak érdekében, hogy ez a tábor eredményesen és zökkenőmentesen mehessen végbe.

A **Budapesti Nemzetközi Kórusünnep** május 23-25-éig került megrendezésre, melyre a világ minden tájáról érkeztek kórusok, énekelni szerető emberek. Részt vehettünk koncerteken, workshop-okon, melyek helyszínül a Művészetek Palotája szolgált. E három napon sem állt meg a táborban megszokott élet: zenekarral egyesülve próbálhattuk el a Magnificat-ot és a Carmina Burana-t, helyszükében ki a színpadon, ki a nézőtéren, ki a páholyban, csak hogy a karmesternek se legyen könnyű dolga. Akkor már ezren is lehettünk. Az előadást két csapatra kellett osztani, így vasárnap és hétfőn 500-500 ember léphetett fel.

Mi hétfőn foglaltuk el helyünket két oldalt a karzaton, egy teljesen más perspektívából lenézve a zenekarra és a folyamatosan beáradó nézőseregére. Majd telt ház lett, néma csend, a kórus egy emberként várta *Gábor* aviso-ját, hogy felcsendülhessen a Magnificat. Nem volt ember, aki mozdulatlanul végigülte volna, s a vastaps sem maradt el a szünet előtt.

Szusszanásnyi idő után egy vastagabb kottát vettünk a kezünkbe, még gyorsan fohászkodtunk a szerencse istennőjéhez, s kegyeit kérve zengtük:

O Fortuna...

Kerezi Anna Mária

FOTÓ: PÁLINKÁS EDIT

15. Budapesti Nemzetközi Kórusverseny és Fesztivál

2015. március 29. és április 2. között

A rendezvényen 16 ország 60 kórusa, közel 2000 énekes vett részt. Harminc hazai énekkar mellett európai és távol-keleti országokból és az Egyesült Államokból is érkeztek együttesek.

A nyitóhangversenyt és a Gála-hangversenyt a MÜPA Bartók Béla Nemzeti Hangversenyteremben tartották.

Előadásra került Mendelssohn: II. Szimfónia (Lobgesang). A közreműködő kórusok:

Budapesti Akadémiai Kórustársaság (Tőri Csaba), Budapesti Ifjúsági Kórus (Gerenday Ágnes), Männerchor Harmonie Lindenholzhausen (Martin Winkler), Nyíregyházi Cantemus Vegyeskar (Szabó Soma), Budafoki Dohnányi Zenekar.

Vezényelt: *Hollerung Gábor* művészeti vezető.

A Nagydíjas Gála hangversenyt április 2-án tartották.

Közreműködtek: a Nagydíjas japán Hikarigaoka női kar, karnagy: *Kiyoko Shiratori*. Valamint a kategóriagyőztes kórusok: A Vasas Művészegyüttes Vass Lajos Kórusa – *Fügedi-Bárd Judit*; a Care Voci Kamarakórus – *Király Gabriella*; a Kecskeméti Kodály Iskola Aurin Leánykara – *Durányik László*; a debreceni Lautitia Kamarakórus és a Lautitia Gyermekkar – *Nemes József*; és a debreceni Ady Endre Gimnázium Leánykara – *Kerekes Rita* vezetésével.

A hangversenyt követően került sor az eredményhirdetésre és díjkiosztásra.

m. n-n k.

Bárdos Szimpózium 2015

május 1-3.

Debrecenben **30-ik alkalommal** tartották a Bárdos Szimpóziumot.

Megnyitó beszédében *Dr. Duffek Mihály* a Debreceni Egyetem Zene-művészeti Karának dékánja felelevenítette az elmúlt időszak eseményeit, változásait, megemlítve az új generáció új igényeit. Ám megállapíthatta, hogy az érték amit a zenei nevelés terén eddig is kifejtettek időtálló. Folyamatosan tovább adhatják az elért eredményeket, és az itt végzetek minden területen megállják helyüket.

Az előadások során még néhány neves évfordulóra emlékezhattünk.

40 éves a debreceni szolfézs- és ének-zene tanárképzés, e címmel tartotta előadását *Dr. S. Szabó Márta*, tanszékvezető, egyetemi docens.

Kettős évforduló: Maróthi és a 275 éves Debreceni Kántus volt *Berkesi Sándor* előadásának a témája. A múltat a vetített képek illusztrálták, a jelent pedig a színpadon lévő Kántus Énekkar képviselte.

Szesztay Zsolt születésének 80-ik évfordulójának emlékére szolt a méltatás *S. Szabó Márta* részletes összefoglalójából.

A szakmai találkozó gazdag programja kiterjedt zenetudományi, zene-pedagógiai előadásokra. Bemutató tanításokra, és mint minden esztendőben magas színvonalú kórusprodukciókra, hangversenyekre. Szerepelt a Canticum Novum Kamarakórus, vezényelt *Török Ágnes*; a Szegedi Bartók Béla Nőiakar, és a Bárdos Lajos Leánykar, *Ordasi Péter* vezényletével; a Kölcsey Kórus, karnagya *Tamási László*, és vezényelt az ifjú generációból *Duffek Ildikó* és *Veress Anett*. És itt említsük meg, hogy Debrecennek ismét elismerést hozott a Nemzetközi Kórusversenyen elért sikerével, az itt is közreműködő Ady Endre Gimnázium Leánykara, *Kerekes Rita* vezetésével; és a Lautitia Ifjúsági Vegyeskar, *Nemes József* vezetésével.

Sok éves hagyomány a Bárdos Szimpóziumhoz csatlakozó **Akkreditált továbbképzés**. Ebben az esztendőben nagy létszámú hallgatóság vett ezen részt. Az egyik résztvevő beszámolóját közöljük.

m. n-n k.

Akkreditált továbbképzés

A Bárdos Szimpózium számomra egy rég várt esemény volt, ahol a számos neves előadót felvonultató rendezvénnyel egybekötött zenetanári továbbképzésén vettem részt. Mivel kevés az ehhez hasonló színvonalú és intenzitású posztgraduális képzés, nagyon örültem a lehetőségnek.

Már az első nap előadásai után úgy éreztem, ismét diák lettem. A sok új, vagy rég tanult, de kissé feledésbe merült ismeretanyagot esténként tovább tárgyaltuk a kollégákkal.

Az első előadás kapcsán feleleveníthettük a *motívum*, mint legkisebb zenei elem fogalmát *S. Szabó Mártával*, aki a zenei formák újfajta értelmezéseiről és azok tanításáról tartott zenei illusztrációkkal színesített előadást. Nagy segítséget kaptunk az újonnan megjelent *Berezky János*: *A Magyar Népdal Új stílusa c. négykötetes könyvének* gyakorlati alkalmazásához. Ez a kiadvány széleskörű áttekintést ad az új stílusú magyar népdalok teljes dallamkincséről. *Joób Árpád* előadását meg-megszakítván citeraszóval kísérte az énekünket, ami még élvezetesebbé tette azt a két órát.

Spiegel Mariann a stílusismeretről és stílusérzék fejlesztéséről gondolkodott együtt velünk. Legfontosabb mondata számomra: „Nem információhalmazt, hanem zenei kincset kell a gyerekeknek megmutatni.”

Különböző ötleteket kaphattunk még az azonos téma feldolgozása különböző korokban jellegű zenehallgatáshoz, például táncjátékok megjelölése kapcsán. Nagy derűtséget váltott ki egy videofelvétel, ezen Bach Parasztkantátájából a Szoprán áriát korabeli kosztümökben adják elő. A zenében a karmester felfedezte a spanyol *La Folia* dallamot is, mely a kor kedvelt zenei feldolgozásra alkalmas témája volt.

Másnap *Arany János* zenetörténeti kalauzolásával a XX. század fordulójának atmoszférájában részletesen megismerkedtünk Sztravinszkij Zsoltárszimfóniájával és Honegger Johanna a máglyán című nagyszabású művével. A nagyon részletes ismeretanyagot zenei illusztrációk gazdagították. Az előadó alapos francia nyelvtudása még élvezetesebbé tette a két elemzést, mert különleges nyelvi leleményekre is rávilágított a két mű kapcsán.

Ezt követően *Turmezeyné Heller Erika* ismertette az elmúlt évek kutatási eredményeit a zenei nevelésről. Ez az előadás csak megerősítette bennem a saját tapasztalataimat, miszerint az óvodás korban kell elkezdeni a zenei élmény befogadására való nevelést és kisiskolás korban döntő fontosságú ennek intenzív folytatása és a készségek fejlesztése. Csak ezen alapozás után beszélhetünk tehetségnevelésről, hiszen az előzmények hiányában a készségek visszafejlődnek és a tehetség nem mutatkozik meg kellő hatékonysággal. Tanulságos volt a középiskolai énekoktatásról alkotott kép, ami a széleskörű felmérés alapján inkább közömbösséget és unalmat érzékelt, de a középiskolásként még zeneiskolába járók erősen elköteleződnek a tanulmányaik iránt még akkor is, ha nem zenei pályára készülnek. Ebben fontos a tanár személyisége és módszerei.

Ezt a megállapítást csak megerősítette a vasárnap reggeli ének-zene-tanári szekció tanácskozása, ahol *Vass Irén* bemutató órája alapján újabb ötleteket kaptunk a készségfejlesztés módszereiről kisiskolás korban. Ez a két óra volt számomra a legfontosabb és irányt mutatott a további hatékony és élményalapú szolfézs tanításához. Néhány dolgot már ki is próbáltam és örömmel tapasztaltam, hogy nagyon hasznos módszerekkel gazdagodtunk Debrecenben.

Köszönjük a Szervezőknek és segítőiknek, hogy lehetővé tették számunkra a programon való részvételt!

Heim Mercedes
énekművész és szolfézs tanár

Jubileumi hangversenyek és rendezvények

30 éves az ELTE Zenei Tanszéke

Jubileumi napot tartottak május 15-én a Kodály teremben. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem 380 éves Bölcsészettudományi Karán a zeneoktatás mindössze 30 éve folyik. E három évtized azonban meghatározó a magyar zenei nevelés területén, a folyamatos oktatás során csak a helyszín változott. Több mint egy évtizede otthonuk a Trefort-kerti campus F épületében van. A jubileumi nap során három fő területtel mutattak be.

Dél előtt előadások hangzottak el az ének-zenetanárok képzésének és a kórusélet általános kérdéseiről. Az első előadó *Mindszenty Zsuzsánna* az ELTE docense, a KÓTA elnöke a Társaság munkáját ismertette és az éppen aktuális Pécsi XIX. Europa Cantat-ról adott tájékoztatást. *Szabó Katalin* a Radnóti Gimnázium gyakorlatvezető tanára, az ott folyó munkáról; majd *Kabdebó Sándor* az Egri Esterházy Károly főiskola adjunktusa a főiskola zenei tanszékéről adott tájékoztatást. Mindegyik előadó változatos színes vetítéssel illusztrálta előadását.

Délután a Trefort-kerti kampusz nevéből származó *Trefortissimo* címmel a bölcsészkar kórusok első találkozóját tartották. Meglepően gazdag, és magas szintű zenei tevékenységet végző bölcsészkar kórusok vállalták a szereplést. A *Delp Yelpers* – Angol-Amerikai Intézet, Angol Nyelvpedagógiai Tanszék; a *La Caffeteria Stioppéta* – Romanisztikai Intézet, Olasz Nyelvi és Irodalmi Tanszék; a *LiKör* – Germanisztikai, Skandináv Nyelvek és Irodalmak Tanszéke; a *Szt. Demeter Kórus* – a Szláv és Balti Filológiai Intézetből; és a házigazda Zenei Tanszék, ELTE *Pro Musica* vegyeskara, szerepelt.

Este volt a *Jubileumi díszhangverseny*. Elsőként az est díszvendége az Esterházy Károly Főiskola Ének-zenei Tanszék kórusa énekelt *Kabdebó Sándor* vezényletével. A romantika korából válogatva szólaltattak meg néhány művet, szépen hangzó, korhű előadásban. Majd *Kurucz Andrea*, aki a Zenei tanszék indulása idején első éves hallgató volt és most Mester-fokon folytatja tanulmányait, kedves gesztusként köszöntötte néhány társával együtt az akkori tanerők közül azokat, akik itt a jelenlegi tanszéken folytatták munkájukat.

Régi és új növendékekből alakult a *Musica Nostra* Énekkar, karnagyuk *Mindszenty Zsuzsánna*. Műsortervében szerepeltek régebbi és új művek. Így előadtak Szőnyi Erzsébet: 6 Középkori himnuszából 2 tételt; majd magyar ősbemutatóként hangzott fel Gyöngyösi Levente: *Jubilatio Deo* kórusműve 2 hegedű és dob kíséretével. Az Elte *Pro Musica* Vegyeskara *Erdős Ákos* vezényletével, magyar szerzők Kodály, Bárdos, Pászti Miklós, Petrovics és Csemitzky műveiből adtak válogatást. Végül ősbemutatóként Horváth Balázs: *Kitsch* c. művét adták elő.

A Kórusok és Zenekarok Országos Szövetsége KÓTA nevében elismert oklevelet nyújtottak át a Zenei Tanszék vezetőjének *Bodnár Gábor* docensnek, az intézmény kiemelkedő oktató-karvezető munkásságáért.

60 éves a Magyar Rádió Gyermekkara

A Zeneakadémián tartott évadzáró hangversenyen, május 23-án, a programot az év kiemelkedő műsoraiból, valamint 60 éves jubileumi koncert ösbemutatóiból állították össze.

Elsőként a *Palánták* szép számú kórusa foglalta el a színpadot Karai József: Kis népdaszvit-jét, majd azt követően Karai-Weöres Sándor: Ugrótáncát adták elő, ez utóbbit *Arany Zsuzsa* zongorakíséretével. Vezetnyelt: *Brebovszky Klára*.

A *Picurkák* tarka együttese „Lakodalmas népi játékot” mutatott be, nagyon jó koreográfiával megszerkesztve, ügyes szólisták játékát énekesek és táncosok csoportja felváltva színesítette. Betanító tanáruk: *Pataki Lili* és *Brebovszky Klára*.

A *Rádió Gyermekkara* két alkalommal szerepelt. A műsor első részében *Kabdebó Sándor* vezetésével. Kodály Zoltán gyermekkarai közül a – Nagyszalontai köszöntő, Zöld erdőben, Egyetem, begyetem, Táncnóta, Esti dal – hangzott fel, kristálytisza csillogással. Azt követően, Mendelssohn: Három motetta op.39; Tóth Péter – a 60-ik jubileum alkalmára komponált – Álomképek c. többtétéles kompozíciója; befejezésül: Bárdos Lajos: Menyecske c. műve hangzott fel.

A műsor második részében *Matos László* vezetésével szólaltatta meg műsorát a *Rádió Gyermekkara*. Kodály: Villó és Cigánysírató kórusműveit követően mai szerzők művei, Bánkóvi Gyula: Ének a hegyekből és Fekete Gyula – a 60-ik jubileum alkalmára komponált – Három szép pillangó c. kompozíciója került előadásra. Befejezésül Benjamin Britten: Missa brevis op. 63. művét adták elő, *Arany Zsuzsa* zongorakíséretével.

Zenei teljesítményük példamutató a magyar gyermekkarok számára és nagy jelentőségű, hogy az éter hullámain közvetítik a nagy világba a magyar kóruskultúra kimagasló teljesítményét.

A Pannonia Sacra Katolikus Általános Iskola

20 éves Jubileumi hangversenyét tartotta a Zeneakadémián, április 28-án. Az iskola csaknem valamennyi tanulója szerepelt különböző együttesekben. Van *Kicsinyek Kórusa*, *Nagy Kórus*, *Kamarakórus*, és minden osztálynak *Furulyaegyüttese*. E különböző korosztályok, különböző zenei szintjét egyetlen tanár vezeti: *Blazsek Andrea*. Szerepeltek *hangszeres szólisták*, akik egykor az iskola diákjai voltak, szülők, tanárok, olyan zeneművészek akik kezdettől fogva támogatói az iskolának, *Öregdiákok kórusa* és *Zenekara*.

A műsorlapra rátekintve igen hosszú az előadott művek sora. Ám olyan változatos, sokszínű, hogy minden szereplő után várja a hallgató

a következő meglepetést. A bevezető fanfárt követően Nógrádi Péter: Mint szép hűvös patakra című kórusműve szólalt meg amit a zeneszerző az iskolának ajánlott első évi hangversenyére. Az énekesek, nagyon szép, ízléssel tervezett ruháikban olyan egyszerű rendben változtatták helyüket a különböző szereplésnek megfelelően, ami bizonyítja azt a biztos hátteret amit a gyerekek az állandó hétköznapokban is éreznek. Jutalmuk az a biztató mosoly ami minden alkalommal ott van karnagyuk, tanáruk, *Blazsek Andrea* arcán.

Végül nagy zenekari együttes szólaltatta meg Bach Művét: Jesu meine Freude, majd Charpentier: Te Deumát. A múlt megidézéseként Gebhardi Kánonja hangzott fel, a kánont az oldal erkélyekről erősítve, mint egykoron az első Éneklő Ifúság előadásán itt a Zeneakadémián. Az Ünnepet záró elismerő köszöntő szavakat *Dóra Zoltán* igazgató úr mondta, kiemelve, hogy e szeretetteljes ünnepen gyakorolták a türelmet, a sok szereplő szívesen hallgatta egymást – mert lelkünk örül, ha hallgatja a zenét. Kodály Zoltán gondolatait idézve:

„Vannak a léleknek régiói, melyekbe csak a zene világít be.”

20 éves a Szőnyi Erzsébet Zeneiskola

Jubileumi koncertjét tartotta május 10-én Törökbálinton, a Munkácsy Mihály Művelődési Ház nagytermében. Közreműködtek a zeneiskola növendékei és tanárai. A gazdag műsor keretében előadtak Szőnyi Erzsébet műveiből is, majd nagy szeretettel köszöntötték névadójukat.

Azt megelőzően volt a Zeneiskolában a hagyományos regionális szolfézsverseny. A tanulók elért tudásukról számoltak be. A zsűri tagjai Igó Lenke, Molnár Katalin és Ráplai Györgyi voltak.

50 éves az Alsóerdősori Bárdos Lajos Általános Iskola és Gimnázium

Jubileumi gálaműsort tartottak május 21-én a Magyar Színházban. Az iskola múltját, gazdag hagyományát és a tanulók lelkes aktivitását volt hivatott bemutatni a gála-műsor. Bevezetesként az iskola felsős tanulóinak vidám csapata foglalta el a színpadot, és nagy közös énekléssel, – az énektanár-karvezetők – *Pintér Eleonóra* és *Fekete Dóra* betanításában, jól ismert dalokkal elevenítették fel a kórusélet egy-egy állomását, ezzel is kifejezve az évtizedek változásait.

Az egykori Ének-zene tagozatos Általános Iskola később Gimnáziummal bővült, és őrzi a mai lehetőségeknek megfelelő emeltszintű Ének-zene osztályokat.

A gála műsorát az alsós tánccsoportok néptáncaival, folytatták, különböző sorrendben, minden osztály bemutatkozott. A legkisebbek népi játékeit, Felcsíki, Sárközi, Mezőföldi táncok változatos koreográfiája követte. *Sturcz Anna*, *Tóth Edit Natália* betanításában.

A műsorszámokat *Vavrinetz András* zenekara kísérte.

A 70-es évek elején indult táncház mozgalmat követően az iskola elsők között kezdeményezte a népi kultúra megismertetését a néptánc oktatáson keresztül. *Foltin Jolán, Novák Ferenc, Tímár Sándor, Karcagi Gyuláné, Mihályi József, Giegler Ildikó* által készített koreográfiák méltán szereztek hírnevet az iskolának. A táncház mozgalom időszakát egy *oldvai jelenet* idézte fel. Bemutattak táncokat Somogy megyéből, Dél-Alföldről, Szatmárból. A felsőbb osztályok változatos produkcióit koreografálta és betanította *Mihályi József*.

A *Kicsinyek kórusa* Farkas Ferenc, Kassák Lajos versére komponált kórusművét szólaltatta meg. Címe: *A vadászó csiga*. *Kyncl Rita* énektanár és az alsós munkaközösség közös produkciója. De sok tréfás, hangulatos témát jelenítettek meg a műsor folyamán, megerősítve azt a szándékot, hogy az iskola minden tanulója részt vehessen a közös produkciókban.

A műsor során gondosan összeállított vetített képsorok elevenítették fel a múlt eseményeit. Sok híressé vált egykori tanuló mondta el visszaemlékezését egykori kedves iskolájáról.

A Fináléban több mint 300 diák és tanár vett részt. *Móri Árpádné* igazgató és *Pusztai Ágnes* igazgató helyettes, aki az egész műsor szervezője volt együtt énekelt a Légy jó mindhalálígal musical dalát: *Az élet szép!* Ezzel a műsorszámmal köszöntötték a fellépők az 50 éves iskolát, és valamennyi kedves vendégüket.

A Dunakeszi Bárdos Lajos Általános Iskola

Bárdos Lajos születésének 115-ik évében emlékeztek több napos rendezvénnyel, névadójuk tiszteletére. A jubileumi gála műsort május 24-én tartották. A Kicsinyek Kórusa *Printz Mária* vezetésével, Szőnyi Erzsébet és Bárdos Lajos műveiből énekelt vidám gyermekkarokat, szépen megformált előadásban. Az emeltszintű ének-zene osztályokban a testnevelés óra keretében heti egy alkalommal néptánc szerepel. Az ott végzett foglalkozásokról adtak tanúbizonytságot az egyes osztályok hangulatos, ügyesen koreografált táncokkal. Minden osztálynak más jelmeze volt amit a szülői munkaközösség ötletei alapján alakítottak ki.

Horváthné Szentléleki Katalin igazgatónő köszöntőjében hangsúlyozta a tehetséggondozás fontosságát, ennek keretében ügyes zongoristák, és versmondók színesítették a programot.

A Felső tagozatos Cantemus Kórus – akik az áprilisi Nemzetközi Kórusversenyen ezüst díjban részesültek *Altsach Gergely* karnagy vezényletével – most igen jó hangú előadásban szólaltatták meg műsorukat, *Kertészné Hidvégi Zsuzsanna* vezetésével.

Szakkör keretében citera zenekar működik az iskolában. Az oda járó tanulók nagyon ügyes, hibátlan előadásban szólaltatták meg szép népdalcsoportot, tanáruk és vezetőjük közreműködésével.

„Sej, a tari réten”

A tari Kodály Iskola jubileuma

Új épülete elkészültének (1994 ősze) és névfelvételének (1995. május 1.) 20. évfordulóját egy hetes programmal ünnepelte meg a Mátra mögötti kies vidéken, Pásztó közelében lévő Tar község általános iskolája. E sorok írója a Kodály Társaság és a kecskeméti Kodály Intézet képviselőjében vehetett részt az ünnepi program középpontjába helyezett népdalos-népzenei napon. Örömmel mentem a hívó szóra ismét – néhány évnyi szünet után – mert mindig jóra való igyekezetet, a hagyományok ápolását és vendéglátó szívességet tapasztaltam. Balázs Gyuláné igazgatónő és munkatársai ma is ebben a szellemben végzik munkájukat. Megbecsülésüket jelzi, hogy az ünnepségen jelen volt a község polgármestere, és a tankerületi főigazgató is.

A május első hetét kitöltő jubileumi program sokoldalúan mutatta be az iskola munkáját: volt kiállítás, sportesemény, irodalmi műsor. A programban az iskola volt tanulói is szerephez jutottak. Ezzel mintegy példát is mutattak a mai tanulóknak: érdemes tanulni, művelni tehetségüket, fejleszteni adottságaikat.

A középső napot, május 6-a, szerdát, a népzeneének szentelték. A korábbi évekhez hasonlóan népdaléneklési versenyre hívták nemcsak az iskola, hanem a környék tanulóit is, hogy Kodály Zoltán gyűjtéséből kijelölt kötelező és szabadon választott dalokkal mutassák be tudásukat. A hívó szóra ezúttal sajnos kevés iskola válaszolt: a házigazdák mellett Ecseg, Pásztó, Szécsény és Szurdokpüspöki iskoláit képviselték a kis népdalénekesek. A zsűriben foglalt helyet Vinczéné Petik Erzsébet, az iskola korábbi, ma már nyugalmazott igazgatója, aki a Kodály-örökség ápolását az iskola egyik fontos feladatává tette. Ugyancsak tanára volt az iskolának a ma – talán ez a jó meghatározás – kulturális menedzserként dolgozó Huczekné Rétvári Mónika, és Sturmman Jenőné, a pásztói zeneiskola népzene-sz-tanára. Negyedikként e sorok írója csatlakozott a zsűrihez.

A három korcsoport jó átlagszínvonalából kiemelkedett legjobbak, első helyezettek a következők voltak: 1.korcsoport: Szeljak Zsófi – Szurdokpüspöki, tanára Török Zoltánné; 2. korcsoport: Kóros László – Ecseg, tanára Brazda Péter; 3. korcsoport: Gherdán Johanna – Tar, tanára Szabóné Simicska Tünde. Ez utóbbi énekszakos tanárnő Toldiné Bukta Boglárka igazgatóhelyetttel együtt a népzenei nap programjának fő szervezője, irányítója volt.

Az oklevelek és jutalmak átadását követően a népzene-sz berkekben Toncsi néven ismert Sturmman Jenőné tanárnő vezetésével, személyes közreműködésével (ő volt a kontrás) a pásztói gyermek népzenei együt-

tes – amelyben a tari iskola több tanulója is játszik – sokszínű, remek hangulatú muzsikálással zárta a jubileumi ünnepségsorozat népzenei napját a közben érdeklődő szülőkkel, rokonokkal bővült közönség előtt. Köszönet érte!

Kellenek az ilyen alkalmak is, és persze a hétköznapi dalolások is, hogy a tari réten a piros-barna kislányok és a kisebb-nagyobb legénynek ajkáról soha ki ne halljon a magyar népdal.

Ittzés Mihály

MEGEMLEKEZÉSEK

Szathmáry Károly elköszönt

Szathmáry Károly neve több mint félévszázada egybeforrt a *Hajdúszováti Kodály Énekkar* nevével. A fiatal kántortanító 1947-től vette át Hajdúszováton a kórus vezetését. Az egykori férfikari Dalárda mellé önálló Nőikart szervezett majd Vegyeskarrá alakította együttesét.

Az ifjú karnagy a Debreceni Református Kollégiumi Tanítóképzőben neves zenészeknél tanult, és igen alapos feltöltődést kapott a kodályi szellemiségből. Kórusának műsorán a népdalok, Kodály bicíniumok és kórusművek megtanulása, előadása nagy hatással volt a Vegyeskar munkájára. Elhivatott lelkesedésük arra biztatta a kórust és karnagyát, hogy kéréssel fordultak Kodály Zoltánhoz, a neves zeneszerzőhöz, a magyar kóruskultúra felvirágoztatójához, hogy nevét felvehessék. Egyedi és ritka esemény volt ez, az 1947-48-as esztendőben, hiszen a Mester ritkán adta hozzájárulását. De az énekesek vállalták az igényes és színvonalas zenei munkát, amivel példát mutattak saját környezetükben és országos ismertséget szereztek.

Másodszori kérésük eredményeként – 1948 május 7-én kelt levelében – Kodály Zoltán megadta hozzájárulását. Így Magyarországon elsőként vehették fel Kodály Zoltán nevét. 1948-óta a kórus neve: *Hajdúszováti Kodály Énekkar*.

1963-ban *Kodály Zoltán* személyesen is meglátogatta a kórust, a naplóba írt bejegyzése: „Örömmel hallottam a kórus szép fejlődését. Kíváncsi vagyok, hogy nőjön felfelé minden akadály ellenére, bizonyítsa, hogy ilyet is tud a magyar falusi nép.”

Szathmári Károly külső megjelenítési formában is erősítette a kodályi emlékezést. Kezdeményezései mind hozzájárultak Hajdúszovát kulturális

emlékeihez. A Művelődési Ház elnevezése, az ott elhelyezett réz dombormű (Somogyi Árpád alkotása), Kodály Zoltán látogatásának alkalmából elhelyezett emléktábla, és az épületben elhelyezett bronz szobor (Györfi Lajos alkotása), valamint egy Emlékszoba kialakítása a református templom bástyafalának toronyszobájában ahol közel 100 éve, szorgosan gyűjtögetett anyagot rejt a kis terem.

Idézünk Kodály Zoltánné 1982-ben tett látogatása alkalmával tett naplőbejegyzéséből: „Örömmel osztom meg Kodály Zoltán nevének viselését a hajdúszováti művelődési házzal, kívánom, viseljék büszkén ezt a nevet, és egyben felelősséggel a jövőre nézve,...Együttal kívánom, hogy a ház továbbra is otthona lehessen annak a csodálatos munkának, amelyet a Kodály Kórus az épület falai között kifejt.”

A 21-ik század nem maradt adósa ennek a kívánságnak.

Hajdú Kórustalálkozó címmel a Hajdúszovát Kulturális Fejlődésért Közhasznú Egyesület 2009-től évente rendez dalos találkozót kórusok és népdalkörök részére a Hajdúszováti Kodály Zoltán Művelődési Házban. A rendezvény Kodály Zoltán születési évfordulójához közeli időpontban december elején kerül sor.

A program a Kodály dombormű és emléktábla megkoszorúzásával és közös énekkel kezdődik, majd a színházteremben folytatódik a műsor. Célja a helyi kodályi hagyományok megőrzése, megismertetni a kodályi örökség jelentőségét és azt minél szélesebb körben kiterjeszteni. E találkozók kiváló szervezője és rendezője az Egyesület elnöke: Nagyné Juhász Éva.

Évente közel tíz együttes vett részt ezeken az ünnepélyes kórus találkozókön. Reméljük és bízunk benne, hogy igazi hagyományt tudnak teremteni, s az egész megye dicsőségére vállalhatják büszkén a helyszellemének rendkívüli jelentőségét. Kodály Zoltán gondolatait megőrizve: „nem elég ha magunknak dalolunk, szebb, ha többen együtt-dalolnak és megszólal a nagy harmónia”.

Az előző esztendőekben még a Hajdúszováti Kodály Énekkar is szerepelt, és itt köszönthettük Szathmári Károly neves karnagyot, akit még sokan jól ismertünk. Majd azt követően már csak vendégként jelent meg kedves feleségével együtt.

A VI. Hajdú Kórustalálkozón 2014- december 6-án **Szathmári Károly** az énekkar nyugalmazott karnagya a rendezvény Díszvendége volt, és köszöntötték 89. születésnapja alkalmából. A Zagyva László Vegyeskar, Berkesi Sándor: Jöjjetek Krisztust dicsérni c. művével, majd közösen énekelte valamennyi résztvevő, szeretettel és tisztelettel köszöntve a karnagy urat.

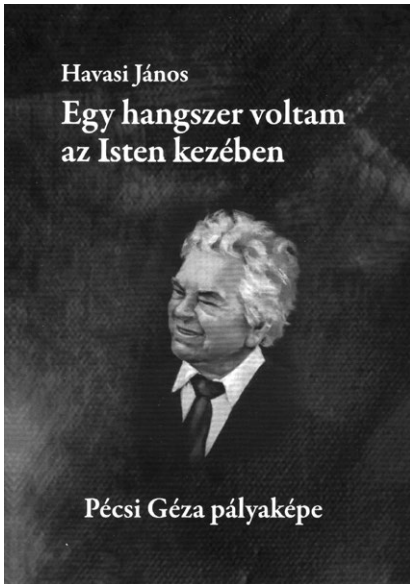
Sajnos az évtizedek múlása elveszi az emberi erőt, e Találkozón már csak rövid ideig tudott résztvenni – elköszönt az énekesektől – és korán távozott.

Néhány hónap múlva 2015 áprilisában, 90-ik évében hosszú és tartalmas életétől is búcsút véve Szathmári Károly örökre távozott.

Márkusné Natter-Nád Klára

Pécsi Géza emlékére

Élete során lankadatlan erővel és lelkesedéssel működő *Pécsi Géza*, Apáczai-díjjal és Arany Érdemkereszttel kitüntetett zenepedagógust, türelemmel viselt hosszú betegség után 88 éves korában érte a halál.

„Egy hangszer voltam az Isten kezében” ez a Juhász Gyula idézet címe a 2011-ben megjelent életrajzi regénynek. *Havasi János* a könyv szerzője bevezetőjében így ír: „Pécsi Géza a lelkét kitette azért, hogy olyan zenei, mi több; érzelmi nevelési módszerrel gazdagítsa a magyar iskolaügyet, amely lehetővé tenné, hogy a középiskolai korosztály akkoriban legnagyobb részét kitevő szakmunkástanuló réteg ne szakbarbárként kerüljön ki az iskolapadból, illetve a tanműhelyből.”

Pécsi Géza több évtizedes pedagógiai pályája során tanított szakmunkásképző iskolában is, ahol az ének-zene nem szerepelt mint hivatalos tantárgy. Saját

tapasztalatait megélve, kívánt „kulcsot” adni a muzsikához mindazoknak, akiket az élet okkal, vagy ok nélkül többé-kevésbé kizárt a zenei élet öröméből. Minél szélesebb kört kívánt eljuttatni a zene- és művészetek megismeréséhez.

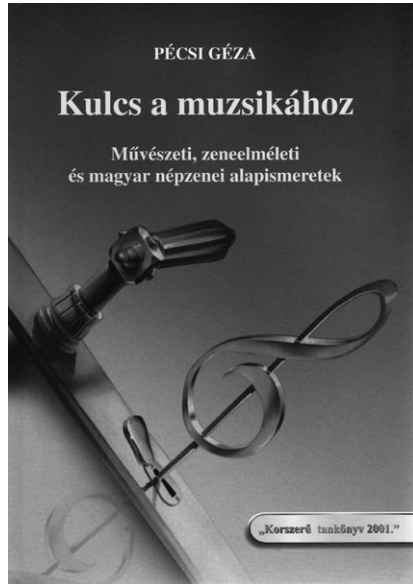
Hosszú évek óriási anyaggyűjtése eredményeként elkészült a „Kulcs a muzsikához” könyv kézírata, az 1980-as évek közepén indította útjára a Tankönyvkiadónál. Töretlen ugaron indult útjára az engedélyezettésk útvesztőjében, de erős hittel és meggyőződéssel a nemes cél – a zene megismertetésének – érdekében. A kezdeti keskeny ösvényt, az úthenger erejével kellett egyre jobban szélesíteni, hogy negyedszázad során korszerű útra térjen.

Az 1991-ben megjelent második kiadás már beszámolhatott – a könyvtárosok szavazatai alapján elnyert, az egyik legkeresettebb, ezáltal legolvasottabb könyv elismeréséről – a Fitz József könyvdíjról. Majd néhány év múlva a MÁS-KÉP díjról.

Pécsi Géza rendületlenül tovább dolgozott, újabb és újabb részletekkel bővítette az alapanyagot. Kezdettől fogva hangzó anyag társult a könyvhöz. Ez a technika fejlődésével mindig újabb formában jelent meg (lemez, kazetta, CD stb.) Minden kiadás újabb alpanyaggal bővült: Művészeti, Zeneismereti, és Magyar népzenei ismeretekkel.

Igazi munkatársra lelt kedves felesége *Pannika* személyében, aki a szerkesztés feladatait hamar elsajátította és remek szakszerű munkát végzett ezen a téren. Kiváló szerzőtársa is felnőtt az idők során, a komoly zenei tanulmányokat végzett lánya *Uzsalyné Dr. Pécsi Rita* személyében.

Ám a kiadói nehézségek tovább tornyosultak a negyedik bővített kiadás már az *Alapítvány*, kiadása. Majd a kényszerszülte megoldás saját kiadó megalapítását eredményezte. A nagy áldozattal és sok munkával járó önállósulás azóta lehetővé tette további tervezett kiadványok létrehozását. A *Kulcs a Muzsikához Kiadó* nagyon sok kisebb, nagyobb kiadványt jelentetett meg. Néhányat említve: Kultúrák kulcsa, munkallexikon; Kronológiai táblasor; Énektár; Nótafa I-II.; Tanmenet és módszertani ajánlás. A fáradhatatlan szerző az országhatáron túlra is tekintett, 1999-ben német nyelven is megjelentette a könyvet.

Majd szorgos munkája révén 2011-ben megvalósulhatott újabb álma, Liszt Ferenc 200. évfordulója tiszteletére, önálló kiadványként, izléses, finom külső megjelenésben napvilágot láthatott *Liszt Ferenc: Les Preludes, A szimfonikus költemény bemutatása szóval és zenével* című könyve. Ismerve az előzményeket megállapíthatjuk, hogy 25 éve biztosan, de már korábban is szívéhez nőtt e könyv témája, hiszen végigkíséri a Kulcs a muzsikához valamennyi kiadását.

De legalább ilyen kedves téma volt számára *Kodály Hány Jánosa*, amiről ugyancsak önálló kis zenés, színes-képes kiadványt jelentetett meg.

Pécsi Gézáat egész élete során sok meg nem értés és gáncsoskodás érte, de töretlenül megtartotta világnézetét, hazája és a szegények iránti elkötelezettségét. A szendvedőkön, a szegényeken való segítség kiterjesztette magánéletét és tartós családi akcióvá vált. Éppen a családi háttér nyújtotta az erőt, a biztonságot, a szeretetet, és mindenek ellenére derűs és magabiztos életszemléletét. Sugárzó személyiség volt, tanítványai, barátai így ismerték őt.

Temetése szűk családi körben volt április 28-án, tiszteelői és barátai május 18-án este a Pécsi Dómban tartott szentmisén vehettek tőle örök búcsút. Mi Kodály Zoltán szavaival emlékezünk:

„Minden ember annyit ér, amennyit embertársainak használni, hazájának szolgálni tud. Az igazi művészet az emberiség emelkedésének egyik leghatalmasabb eszköze, s aki azt minél több embernek hozzáférhetővé teszi az emberiség jótévője.”

Márkusné Natter-Nád Klára

A 2015. évi Közgyűlésről

A jegyzőkönyv rövidített változata

Az Alapszabály rendelkezéseinek megfelelően az elnök május 9-én 9:30-ra hívta össze a Közgyűlést, melynek ezúttal nemcsak az előző évi jelentések elfogadása, a 2015. évi tervek jóváhagyása volt a feladata, hanem a tisztújítás is. A határozatképesség hiánya miatt másodsorra összehívott Közgyűlés a jelenlévők létszámától függetlenül határozatképesnek minősül. A Közgyűlés 47 résztvevővel 10 órakor kezdte meg munkáját a Kodály Emlékmúzeum előadótermében.

dr. Ittész Mihály elnök köszöntötte a jelenlévőket, köztük Kodály Zoltánné tiszteletbeli elnököt, Szőnyi Erzsébet tiszteletbeli társelnököt és dr. Bónis Ferenc zenetörténészt, aki 2007-ig volt a MKT elnöke. Az elnöki megnyitó után megemlékeztek a 2014. évi közgyűlés óta elhunyt tagjainkról – Andor Éva, Boda Domokos, Dr. Margócsy József, Olsvai Imre, Pécsi Géza, Szathmári Károly.

A Közgyűlés megválasztotta tisztségviselőit:
Levezető elnök: Kollár Éva
Jegyzőkönyv vezető: Kende Zsuzsanna
Jegyzőkönyv hitelesítők: Hárs Borbála, Hartyányi Judit
Szavazatszámlláló bizottság nem volt, az Alapszabály szerint lehetséges nyílt szavazással döntött a Közgyűlés az egyes kérdésekről.

Az **elnöki beszámoló** áttekintette az elmúlt 3 évi működést, programokat. Külön kiemelte a NKA miniszteri támogatása segítségével a Biciniumok-Triciniumok CD megjelentetését a Hungarotonnál és a Budapest Bank támogatásával rendezett lemezbemutató hangversenyt; az első Kodály gyermekkarest 85. évfordulóján a Zeneakadémián 2014. április 13-án – szintén miniszteri támogatással – rendezett hangversenyt; az Eöszse László 90. születésnapjára, a MMA-val közösen megjelentetett könyvet; a Hírek szponzori támogatással megjelentetett 2014. évi különszámát Szőnyi Erzsébet 90. születésnapja alkalmából. Hagyományosan megrendezésre került a Kodály nevet viselő iskolák kamaraének találkozója 2014 tavaszán a Marczibányi téri iskolával együttműködve. Külön köszönet Óri Csilla igazgatónőnek és Preszter Nórának a kiváló szervezési munkáért. Említésre méltó események voltak a „Kodály 130” és „a MKT 35 éves” hangversenye több budapesti és vidéki kórusossal; a Kodály Vonósnégyes ifjúságnak és felnőtteknek szóló hangversenyei, a 2014. évben lezajlott a pécsi Agócsy konferencia, a „nyíregyházi műhely” pedagógus továbbképzése; a magyarpolányi Kodály szaktábor, és ugyancsak Veszprém megyében az Éneklő Ifjúság minősítő hangversenye (a KÓTÁ-val együttműködésben), valamint a kecskeméti önkormányzat segítségével tartott továbbképzések és hangversenyei.

A gazdasági és adminisztrációs kérdésekre térve a beszámoló megállapította, hogy a társaságnak *fizetett alkalmazottja nincs*, az irodavezetés és könyvelés elszámolása számlás megbízási szerződés alapján történik. A honlap készítője és szerkesztője, valamint a Hírek alkotó szerkesztője munkájáért szerény honoráriumban részesül.

– A választott tisztségviselők *tevékenységüket térítésmentesen*, társadalmi munkában végzik.

– A Társaság senkinek *nem nyújtott cél szerinti támogatást*,
– a társaság munkáját – szükség szerint – *segítik önkéntes, térítésmentesen dolgozó tagjaink, valamint egyes, nem támogatásból megvalósuló rendezvényeinken a művészek, előadók térítésmentesen vállalnak fellépést.*

Az elnök jelentését a tagcsoportvezetők beszámolóit egészítették ki. Ízelítőt adtak a 2015. évi – részben már lezajlott vagy folyamatban lévő, illetve tervezett – eseményekből is. *Budapesten* – a hagyományos megemlékezések mellett – folytatódik az Utak Kodályhoz zenés beszélgetéssorozat. *Kecskeméten* ismét tervezik az énektanárok, tanítók továbbképzését, a Kodály Vonósnégyes hangversenyét, és a helyi énekkarok Kodály hangversenyét dec. 16-hoz kapcsolódóan. *Nyíregyháza*: folytatódtak/nak

a népzenei előadások; ünnepi programot szerveztek a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei tagcsoport megalakulásának 30. évfordulója alkalmából és megemlékeztek az alapítóról, Tarcai Zoltán főiskolai tanárról. Újra lehet „Nyíregyházi Énektanári Műhely” – 2-3 napos eszmecsere. Ismét szerveznek kirándulást. *Pécsett* gazdag, a Pécs-Baranyai Kórus Szövetséggel közösen szervezett, program várta s várja a jövőben is az érdeklődőket: Pécsi Dalos Nap, Éneklő Ifjúság, és kiemelkedő esemény lesz a pécsi EUROPA CANTAT fesztivál. Szülőhelyén, Pécsváradon megemlékeztek Andor Ilonáról, és közös koncertet adott a Budapesti Andor Ilona Baráti Kör Kodály Zoltán Nőikara, a Pécsi Leőwey Női Kar és a Mecsek Női Kar. Decemberben ismét megrendezik az ifjúsági népdalversenyt, Kodály jegyében. Szeged a szokásos megemlékezések mellett középiskolások és főiskolások részére „Kodály társasjáték”-ot hirdet. – *Veszprém megyében* NKA támogatással zenei vetélkedősorozatot indítunk általános iskolásoknak illetve Éneklő Ifjúság hangversenyeket és megyei kórustalálkozót szervezünk (az utóbbiakat a KÓTÁ-val közösen), s tervezzük ismét a Kodály zenei szaktábort Magyarpolányban.

Tagságunkkal és más érdeklődőkkel a kapcsolatot *A Kodály Társaság Hírei* c. periodikával és a honlap (www.m-kodalytarsasag.hu) segítségével tartjuk.

Ittész Mihály elnök elmondta, hogy a 2015. évi tervek megvalósítása és a működés zavartalansága is nagyban függ a beadott, ill. a még később beadható pályázatok elbírálásától. A pályázatokkal kapcsolatban igen sok adminisztrációs feladatot kell megoldani.

Az elnök és a tagcsoportvezetők beszámolóját a Közgyűlés egyhangúlag elfogadta.

Az elnök a későbbiekben még kiegészítésül elmondta, hogy az elnökség rendszeresen ülésezett, néhányszor jeles meghívott vendégek is voltak – Batta András, Sipos Imre h. államtitkár, akikkel a zenei nevelés aktuális kérdéseiről, tervekről beszélgettünk.

Továbbá javaslatot kért, hogy hogyan lehetne több ének-zenei, ill. zeneiskolát bevonnunk a Társaság munkájába, tagjaink sorába.

A **Számvizsgáló Bizottság** beszámolóját Zelinka Tamás, a Számvizsgáló Bizottság elnöke ismertette.

Megállapította: az MKT 2014. évben is a számviteli tv.-nek és a kapcsolódó előírásoknak megfelelően kettős könyvvitelt vezetett és egyszerűsített éves beszámolót készített.

A 2014. évi mérleg szerinti fő adatok: *összes bevétel 7.435 eFt* volt, ebből *pályázati támogatás 5.269 eFt*, amiből *működési támogatás 2.600 eFt*; Programtámogatást kaptunk több pályázaton: NKA, NEA, MMA, EM-MI és Kecskeméti önkormányzati támogatás; *tagdíj és tagdíjtámogatás összesen 1149 eFt*, melyből a tagok által befizetett *tagdíj 827 eFt*. *Egyéb bevételek 796 eFt* (gyermekkarok hangverseny jegybevétele, hirdetés, adományok). Az *1% felajánlásából 84 eFt*, működésre fordítva.

Összes kiadás 7377 eFt. – főbb tételei pályázati programokhoz felhasznált összegek és működés (könyvelés, irodavezetés, posta, telefon stb.)

Mérleg szerint 2014. évi eredmény pozitív előjelű 58 eFt. 2014. dec. 31-én az évi záró pénzkészlet bankszámlán 1.119 eFt, pénztár 0 Ft. Ennek magyarázata, hogy ez az összeg tartalmazza a 2013. évi záró készlet összegét is, míg az eredménykimutatás tisztán a 2014. évi tevékenységre vonatkozik.

A taglétszám csökkenésével – a 2-3 éve nem fizető tagok az alapszabály értelmében törlésre kerültek, így a taglétszám 860 főről 700 főre csökkent. Ezért a Hírek darabszámát is csökkentettük, amivel némi költség megtakarítást értünk el. 2014-ben az előző évekhez képest kiemelkedően magas postaköltség jelentkezett, amit elsősorban a Hírek 4 helyett 5 számának kiküldése okozott.

A számvizsgáló bizottság elnöke összegzésül megállapította, hogy az év gazdálkodási szempontból megfelelő volt, jelenleg azonban még mindig rendezetlen az 1,2 millió Ft-os kamatmentes támogatás visszafizetése. Erre ez év végéig kért s kapott a Társaság haladékat. Szükséges továbbra is a *szigorúan takarékos gazdálkodás és a tagdíjfizetési fegyelem javítása*. Javasolta, hogy a tagságban tudatosítsuk: a tagdíjat legkésőbb a közgyűlésig meg kell fizetni.

Változatlanul szükség lenne szponzorok, adományozók, támogatók felkutatására. A 2014. évben néhány sikeres közbenjárására kaptunk külön adományt.

A Közgyűlés a Számvizsgáló Bizottság jelentését, egyúttal a 2014. évi mérleget és számviteli beszámolót egyhangúlag elfogadta.

A *Mérleg és mellékletei* az MKT irodájában megtekinthető.

A **hozzászólások** sorában Rozgonyi Éva a Marosszéki Kodály Zoltán Gyermekkar, illetve az alakuló népfőiskola munkáját méltatta, szorgalmazva a kapcsolatfelvételt. Márkusné Natter-Nád Klára köszönetet mondott mindazoknak, akik segítik munkáját a Hírek szerkesztésében. Kiegészítésként felhívta a figyelmet, hogy az említett Szovátai Gyermekkar a közelmúltban Magyar Örökségdíjat kapott.

Az alapszabály módosítása

Ittés Mihály elmondta, hogy sajnálatos adminisztrációs hiba folytán tavaly csak az OBH-hoz nyújtottuk be az éves beszámolót, a Fővárosi Törvényszékhez csak kissé késve. Ezért és az időközben módosított Ptk. miatt hiánypótlásra és átdolgozásra szólították fel a Társaságot. Ismertette a kért módosításokat, az Alapszabály új szövegrészleteit. A kifogások egy része formai jellegű, inkább a törvény szerinti pontosításokat tartalmazza, de összességében lényegesen nem befolyásolja a Társaság működését. A Közgyűlés a módosításokat lefogadta, így határidőre (május 31.) beküldhető a többi szükséges dokumentummal a Törvényszékre. Az alapszabály módosított formája az irodán megtekinthető, amikor megszerez a bírósági jóváhagyás, a Hírekben és a honlapon közzétesszük.

Tisztújítás

Levezető elnök bejelentí, hogy a három éves mandátum lejártával az *elnök és az elnökségi tagok lemondanak*. A tisztújítás előkészítésére felkért *Jelölő Bizottság* nevében Hárs Borbála elmondta, hogy az eddigi 11 elnökségi tag továbbra is vállalja a megbízatást. Eszerint a javasolt elnökségi tagok: B. Horváth Andrea, Hartyányi Judit, Igó lenke, Ittész Mihály, Kollár Éva, Nagy Ernő, Nagyné Nyári Ágnes, Óri Csilla, Sapszon Ferenc, Somorjai Paula, Szalay Olga. Javaslat további személyek jelölésére nem érkezett, a Közgyűlés egyhangúlag elfogadta a jelöléseket.

A tagcsoport vezetőket a helyi szervezet választja, ill. erősíti meg tisztsegükben. Ők tehát delegált tagjai az elnökségnek, amint hivatalból tag a Hírek szerkesztője.

A Számvizsgáló Bizottság megválasztása. A Bizottság elnöki tisztségéről Zelinka Tamás bejelentette lemondását. Az új SzB tagjelölt Balásfai Bálint zeneiskolai igazgatóhelyettes, Sebestyénne Farkas Ilona és Pusksákné Ispán Franciska továbbra is vállalják a feladatot. Javaslat további személyek jelölésére: nem érkezett új javaslat.

A jelenlévők egyhangúlag elfogadták a Jelölő Bizottság által előterjesztett javaslatot, s nevezettek megválasztotta SzB tagjává.

Az elnök és társelnökök megválasztása. Az újonnan választott elnökség összeült és rövid tanácskozás után *dr. Ittész Mihályt* megerősítette **elnöki** címében, a **társelnökök** továbbra is *Kollár Éva és Hartyányi Judit*. (A Számvizsgáló Bizottság későbbi első ülésén választja meg elnökét.)

A Közgyűlés új tiszteletbeli tagokat választott. Az okleveleket június 15-én, az évadzáró elnökségi ülésén adják a kitüntetetteknek.

Zárszót a levezető elnök és megválasztott elnök mondott: Kollár Éva megköszönte a tagok a jelenléte és aktivitását; Ittész Mihály megköszönte a bizalmat és továbbra is kérte a tagság és a vezetőségi tagok intenzív támogatását.

*

A közgyűlést követően került sor:

az **Utak Kodályhoz** c. zenés beszélgetéssorozat 3. alkalmára.

Perényi Miklós kétszeres Kossuth-díjas gondokaművész, a Nemzet Művésze volt vendégünk, akivel személyes emlékeiről és Kodály csellóra írott műveiről beszélgettünk. Elhangzott a Szonatina, a Szonáta gondokára és zongora, Op.4., valamint ráadásként három epigramma.

Zongorán közreműködött *Perényi Benjámín*.

E beszélgetésről és a korábbiakról – melyeknek vendégei Szőnyi Erzsébet és Decsényi János, illetve dr. Eősze László és Sebestyénne Farkas Ilona voltak – a későbbi lapszámokban adunk bővebb tartalmi ismertetőt.

2015-ben megválasztott új tiszteletbeli tagok

Tardy László – 1966 óta a budavári Mátyás templom karnagy-kántora. A Templom Ének- és Zenekarával klasszikus, és romantikus művek mellett számos kortárs zeneszerző egyházzenei alkotásának bemutatása fűződik nevéhez. 1985-ben Bárdos Lajos utódaként az OMCE társelnöke lett. Az Egyesület keretein belül egyházzenei tanfolyamokat vezet, előadásokat tart szerte a Kárpát-medencében. Részt vett a II. Vatikáni Zsinatot követő liturgikus reform zenei munkáiban. Tagja a Szent zene Nemzetközi Társaságának és a Katolikus Egyházzenei Szervezet Európai Szövetsége elnökségének. 1968-óta a SOTE kamarazenekarának karnagya.

Paksa Katalin – népzenekutató, a zenetudományok kandidátusa (1998), a Magyar Tudományos Akadémia doktora (2003), professzor emerita. A 2008-ban megjelent Magyar népzene-történet című könyve a Kodály-Vargyas: Magyar népzene című munkájának kiegészítése, kibővítése a népzene-tudomány kutatásának újabb eredményeivel, egyben a népzene-tudomány és a népzeneoktatás közötti szakadékot szándékozik áthidalni. Jelentős munkái még: Magyar népzene-kutatás a 19. században (1988), A magyar népdal díszítése (1993).

Domokos Mária – zenetörténész, PhD, a Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézetének ny. tudományos főmunkatársa. Mint népzene-kutató, munkássága elsősorban Moldvához kötődik. A moldvai csángók népzene-jét felfedező édesapja – Domokos Pál Péter – missziójának folytatója. 1968 óta a MTA Népzene-kutató Csoportjában dolgozott, 15 évig vezette a Népzenei Osztályt.

Michalis Patseas – karnagy, zenepedagógus, a Nemzetközi Kodály Társaság elnöke. A kecskeméti Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézet volt hallgatója, a Görög Kodály Konzervatórium és Intézet alapítója, igazgatója, tanára. Nemzetközi szemináriumok, és szimpóziumok előadója. – Hazájában Kodály Zoltán műveinek népszerűsítője.

Heltai Nándor – újságíró, szerkesztő, közíró, népművelő, helytörténész. 1957-től Kecskemét város kulturális életének szervezője. Nevéhez fűződik a kecskeméti Népzenei Találkozók elindítása, valamint a legnevesebb magyar írók részvételével szervezett irodalmi estek létrehozása. Munkásságában kiemelkedő a Katona-kultusszal kapcsolatos tevékenysége, de számunkra kiemelkedő fontosságú munkája a „Kodály Zoltán és szülővárosa Kecskemét: dokumentumok, emlékek” (2008) című könyv.

Heltay László – karmester, világhírű kóruskarnagy iskolateremtő. Budapesten született, vezénylést és zeneszerzést a Liszt Ferenc Zeneakadémián tanult. 1957-ben Angliában telepedett le és Oxfordban folytatta

tanulmányait. Nagyívű pályája során a 60-as években az Új-Zélandi opera zeneigazgatójaként működött, majd visszatérve, vezető európai zenekarokat – köztük az Állami Hangverszenyzenekart – vezényelte. Számos neves kórus karnagyaként vált nemzetközileg ismertté. Megalapította a St. Martin-in-the-Fields Akadémia Kórusát és a Brighton Festival Kórust, amelynek 27 éven át zeneigazgatója volt. Ez a kórus Anglia zenei életében rendkívül jelentős szerepet játszott.

Berlász Melinda – zenetörténész, a zenetudományok kandidátusa (1995). 1988 óta a Magyar zeneszerzők kismonográfia-sorozat szerkesztője. 2005-től az MTA Dohnányi Archivumának vezetője. Kutatási területe a XX. századi magyar zenetörténet. (Lajtha László, Weiner Leó, Veress Sándor, Járdányi Pál munkássága) 1994 óta a Zenetudományi Bizottság és a Doktori Tanács zenetudományi szakbizottságának tagja. Szerkesztésében megjelent művek a teljesség igénye nélkül: Vass Lajos emlékezete (1998 Kodály Zoltán és tanítványai (2007), Veress Sándor kórusművei I. (2007).

**Az okleveleket, június 15-én
a Magyar Kodály Társaság újjáavasztott elnökségének
első ülésén adják át.**

A Magyar Örökség-díjas
Marosszéki Kodály Zoltán Gyermekkar
Maros Vera és Czákó Gabriella vezetésével

EUROPA CANTAT XIX

Pécs 2015

július 24 - augusztus 2.

Felfedező műhelyek – Mert a zene mindenkéé!

A fesztivál ideje alatt több mint 40 egy délelöttös felfedező műhely-foglalkozás várja a résztvevőket zenei képzettségétől és életkortól függetlenül. A műhelyeken a világ különböző égtájainak kóruszenei repertoárját, különleges éneklési technikákat, változatos zenei stílusokat ismerhetnek meg az érdeklődők.

Csak néhány cím a sokszínű programból:

Svéd folklór, Az amerikai népdalok forrása, Klapa éneklés, Az orosz népdalok csodálatos világa, Arab monodikus dalok, Az ortodox zene világa, A gregorián ének és neumák használata, Felhang-éneklés – Torokéneklés, Piazzolla tangók kórusra, Latin-amerikai barokk zene, A korai barokk zene és a modern pop párhuzamai, Philip Glass – Minimálzene, Kórusimprovizáció.

A programokhoz rugalmasan, egy-egy napra, a férőhelyek függvényében akár aznap is lehet majd csatlakozni.

További információk és részvételi feltételek:

www.ecpecs2015.hu/hu/felfedezo-muhelyek

europa cantat

EUROPA CANTAT XIX
Pécs 2015
július 24 - augusztus 2.

EUROPA CANTAT

Nemzetközi kórusfesztivál, Pécs

JULIUS

AUGUSZTUS

24.-02.